

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, minlegoesebb foszforsavas munkakkal és arajanlat-

den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak-tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárrel és és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

Sertés-eladások és vételek

legjobban és leg-pontosabban eszkö-zöltetnek, sovány, ugy hizott állapot-ban **URL REZSÓ** sertésbizományos-nál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfözde

bérpalota). — Telefon: 97—05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Egy szőlőbirtokos sem nélkülözheti a BORÁSZATI LAPOK-at,

mely újévtől kezdve 41-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legélénkebb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, minden kétséget kizárólag a legsok-oldalabb és legtartalmasabb szőlészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását fölöslegessé teszi.

A „BORÁSZATI LAPOK“

a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“-nek hivatalos közlönye. Ingyenes melléklete a „Gazdasági Tanácsadó“, mely a mezőgazdaság minden kérdésével foglalkozik.

Minden előfizető évenként legalább két nagy színes műmellék-letet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tőkerészekből vagy állatokból a fellépett szőlőbetegséget vagy rovar-t és ellenük való védekezést.

Laptulajdonos:

BAROSS KÁROLY örököse.

Felvilágosító szerkesztő:

Dr. DRUCKER JENŐ.

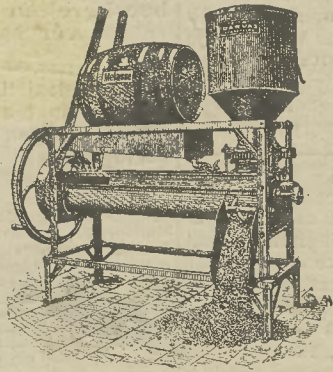
A lap előfizetési ára:

Egy évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Mutatványszámot három héten át szívesen küld a BORÁSZATI LAPOK ki-adóhivatala (Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.)

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalma-zott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyi-ségben pontosan keverő „Agrikultura“ mel-asse-erőtakarmány készítő gépeinket kézi vagy hajtóerőre berendezve! 3—4 waggon áru előállításánál a gép ára már megtérül. Me-lasse, szárított répaszelet, korpaifélék, mindenféle műtrágyák, „Agrikultura“ org. trágya, enyvtelen esontliszt stb. árusítása.

„Agrikultura“ mezőgazdákát ellátó részv.-társ. Iroda és mintalep: Budapest, V., Zoltán-utca 12. Sürgőnyezim: Oxigen. Telefon: 99—43.

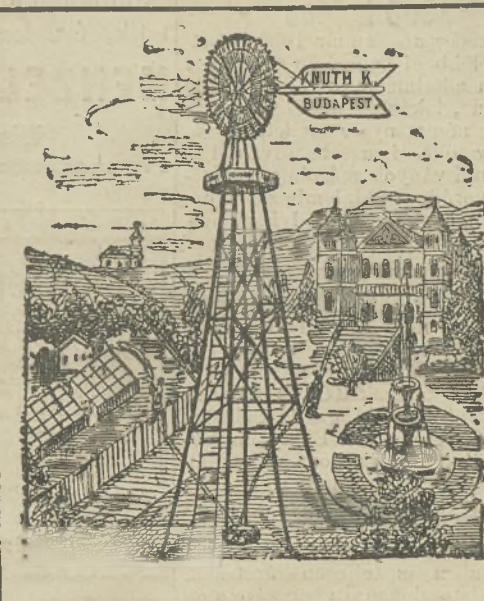
Azonnal bérbeadó

1470 holdas szép fekvésű birtok Abauj-megyében, prima szántóföld és kaszáló, mely takarmány termelésre kitűnően alkalmas, jókarban lévő épületek, bérlő részére jó lakóház, teljes gazdasági felszerelés, igás és haszonállatokkal (ca. 900 drb juh) vagy anélkül, azonnal bérbeadó.

Közvetítők kizárva. — Cim a kiadóhivatalban 1094. szám alatt.

A szőlő trágyázása.

Irta: Ordódy Lajos. — Ára 3 korona. Gyakorlati útmutató arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a leg-jobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megrendelhető a Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum-körut 7.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőz-fűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozet-tek, szivattyúk, vízerőművi emelő-gépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladákból nyert gázok értékesítését célzó készü-lékek létesítését, városok, indóhá-zak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőagyag-csövek raktáron.

Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobилоk

nem benzinnel hajtattak, tehát a pénzügyőri ellenőrzés, adómen-tes benzin kérvényezése stb. nem szükséges.

Üzemköltségek:

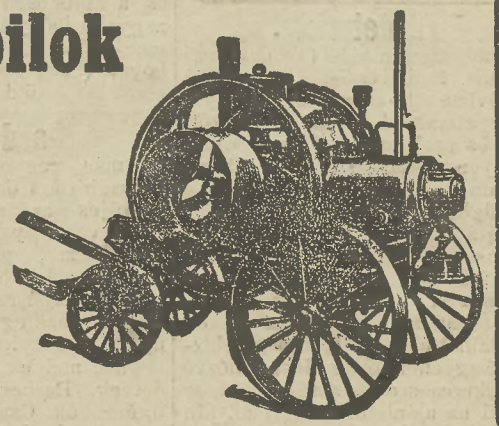
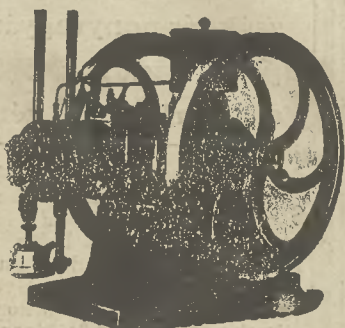
a motor nagyságához képest óránként és ló-erőnként 2¹/₄—1¹/₂ fillér SZAVATOSSÁG mel-lett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tüzvészély és robbanás kizárva.

»»»»» Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Wohanka és Társa

Budapest, VI., Váci-körut 76.

Hazai gyártmány.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíttatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

**ZSÁK
PONYVA
KÖTÉL**
POLLÁK SÁMUEL
SZEGED

Alkalmazást keresők.

Gazdasági

tanintézetet végzett, több évi gyakorlattal bíró, szerény igényű, protestáns vallású gazdasz, nős, ispáni, avagy ehhez hasonló kerületi segédtiszi állást keres melőbbeni belépéssel. Járta a kül-és belterjes gazdasági teendőiben. — Czim a kiadóhivatalban 1074. szám alatt.

Ispáni

vagy ehhez hasonló állást keres szerény igényű, földmives iskolát végzett, gazdaságban hosszabb gyakorlattal, tehénészt, hizlaláshoz és irodai teendőket értő, józanéletű, megbízható, 42 éves, nős, kiscsaládu, keresztény egyén. Állását bármikor elfoglalhatja. Megkeresések kéretnek „Gazdatiszt” Szekesfehervár, Palote-utca 12.

Az alsóvereczkéi

m. kir. „Balogh Vilmos” hegyvidéki gazdasági telepen a folyó évi október hó végével 14 tejmunkástanuló fejezi be a tanulmányait, kiket tejszövetkezetek és uradalmak részére mint tejmunkásokat az iskola vezetősége melegen ajánl. Közlebbi felvilágosítással szívesen szolgál a m. kir. „Balogh Vilmos” hegyvidéki gazdasági telep vezetősége Alsóvereczkén, Bereg megye.

Irnoki,

vagy irodagyakornoki állást keres kezdőfizetéssel egy két éves gazdasági tanulmányt végzett, nőtlen, jó írásu egyén. Czim a kiadóhivatalban 1098. szám alatt.

Jó cselédeket,

szakácsnét, szobaleányt, urasági inast, kertészt, lovaszt, kocsiszt, stb. közvetít helybéli és vidéki urasági házakhoz Várady Márton „Szabó”-féle elhelyező-intézete Budapest, Muzeum-körút 35., az udvarban.

Vidéki uraságok

figyelmébe! Házvezetőnk, gazdaszanyok, nagy választékban előjegyezve és kaphatók Várady Márton elhelyező irodája által, Budapest, Muzeum-körút 35. sz., az udvarban.

Földmives iskolát

végzett, 35 éves, kis családú egyén megfelelő állást keres. Czim: Csótár Ferencz, Tokoros, posta Czeldömölk.

Hirdetmény.

A nagyszentmiklósi (Torontál m.) m. kir. földmivesiskolát a folyó tanévben több olyan kevésigényű, szorgalmas, jó magaviseletű nőtlen és családú egyén végzi, kik nagyon alkalmasak arra, hogy valamely uradalomban vagy gazdaságban a bérsgazdai, kulcsári, magtársi, munkafelügyelői vagy botospáni állást méltóan betöltsék; kisebb gazdaságban önálló állásra is alkalmazhatók s az állást már szeptember hóban elfoglalhatják. E teljesen megbízható egyének felfogadására nézve megkeresésre készséggel megteszi az ajánlatot a fenti m. kir. földmivesiskola igazgatósága.

Betöltendő állások.

Kulcsárnó

kerestetik október tizenötödikére, havi 40 korona fizetéssel és teljes ellátással. Ki már hosszabb ideig ilyen állásban volt, küldje bizonyítványmásolattal és arzékkal ellátott folyamodványát az uradalmi titkárságnak, Alberti-Irsa, Pestmegye.

Ispán.

Nős, keresztény, hosszabb gyakorlat és jó bizonyítványokkal rendelkező ispánt keresek január 1-re oly alföldi gazdaság önálló vezetésére, melyben dohánytermelés is van. Fizetés 1000 kor. 24 hektoliter buza, 16 hektoliter árpa, 3600 ööl tengeri föld, 3 3 tehén tartás. Bizonyítvány másolatok vissza nem adatnak. Pályázat ezen lapok kiadóhivatalába küldendő „1092” szám alatt.

Nagyobb

uradalomba felvétetik 1 raktárnok, nőtlen, esetleg nős, ki a raktár- és magtárkezelésben és azzal járó írásbeli munkálatok végzésében járta, szép írással bíró és a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. 2 segéd-tiszt, ki nagyobb tehénésztel bíró gazdaságban már működött, a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja és a segédkönyvek vezetését érti. 3 irodatiszt (kereskedelmi végzet) magyar és német gyorsírászatot és gépirást bírók előnyben részesülnek. Az összes állások azonnal betöltendők. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal Pál-teleki uradalom, Selyp küldendők.

Az Enying

és Mezőkomárom uradalmak főbérletésénél egy önálló intézői állás van üresedésben. Hitelesített bizonyítványmásolatokkal felszerelt pályázatok, melyek vissza nem adatnak, Wertheim M. fia Enying címre küldendők.

300 holdas

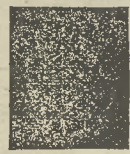
gazdaságban január 1-ére, esetleg előbbeni belépésre gazdasági ispán alkalmaztatik. Fizetés 1200 korona, lakás és tűzifa. Magyar vagy német nyelv mellett a tót nyelv teljes ismerete kívántatik. Bizonyítványok másolata az alsómogyoródi uradalomhoz, Trencsén megye, posta helyben, küldendők.

Szerény

igényű, nős, kiscsaládu, vagy gyermektelen, igen erélyes és szakértelemmel bíró gazdatiszt (ispánt) keresek 1909. január 1-re nagyobb homoki gazdálkodásba. Vallás mellékes. Előnyben részesülnek, akik homoki gazdálkodásban egyhuzamban és egy és ugyanazon helyen eltöltött hosszabb, több évre terjedő gyakorlattal bírnak és a dohánytermelésben is teljesen járatosak. Ajánlatok bizonyítványmásolatok melléklésével, mely másolatok azonban vissza nem küldetnek és a különösen kezdetben nem nagyobb igényű fizetési feltételek megjelölésével Klár István Nyirbogat (Szabolcs megye) címre küldendők.

Gazdatiszt,

ki már nagyobb gazdaságból hosszabb évi önállósággal bíró és belterjes gazdaságot kezelt, oklevél vagy gyakorlati vizsgával rendelkezik, egy 4000 holdas gazdaság önálló vezetésére melőbbi belépésre kerestetik. Csak is sajátkezüleg írt folyamodványok bizonyítványmásolatokkal együtt, melyek vissza nem küldetnek, Barber Herman, Pécs, intézendők. Csakis a meghívottak jelentkezhetnek személyesen.

Őszi szállításra előjegyezhető
Reitter Oszkár
főkapitány

fajbaromfi-gazdaságában Nagybecskerekén fajtiszta teli-vér baromfiak:

	hím	tojó
angol emdeni liba	25.—	25.—
sárga orpington	10.—	8.—
fehér orpington	15.—	10.—
pekingi kacsá	10.—	8.—

Allami nagy aranyérmek. Kültöldi és hazai legelső és legnagyobb kintételesek, győzelmi díjak. Arad, Budapest I., Budapest II., Bécs, Belgrád, Lovrin, Nagybecskerek, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Pancsova, Szófia, Szatmár, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Zenta.

Pisny Istvánnénál, Battonya, Csanádm., eladásra kerül 100 db bronzpulyka, emdeni liba, olasz x emdeni, pekingi kacsá, sárga és fehér orpington, fehér magyar, kopasznyaku tyukok és ugy-szintén Rodejlandi tyukok. Egész éven át szállítok kifizetett szállítással Budapestig vágni való baromfi és tojást. Eladó szép tiszta új pehely kilója 12 kor. És 46 darab yorkshirei sovány sültő malacz kilója 1 kor. 60 fillér, hasas v. fias ilyen koczák, választott malaczok, sültő magkoczák megegyezés szerint.

Eredeti Felső-Inthali és Montavouni

tenyészállatokat és fejősteheneket (tuberkulózis menteseket) előnyösen közvetít s a vásár és árszabványviszonyok felől a t. vevőknek szívesen ad felvilágosításokat: **Anton Hell, Imst, I/Tirol.**

Veszünk

telivér méneket,

még ha azok le is vannak törve, 15% marok magasságtól fogva. Jó hátsó rész és hibátlan alkat megkívánatik, kérünk részletes leírást.

MENZELES R. S.
Wien, II.,
Franzenbrückenstrasse II.

Klett-Braun-féle szérumok

sertésorbáncz, a borjuk fertőző tüdőlobja, tyukkolera, sertésvész és sertéspestis ellen!

Előállítja ezeket **J. Hauf & Co. G. m. b. H. Feuerbach, Stuttgart** mellett. — Kaphatók kizárólag a

„LABORATORIUM” védőoltóanyagok termelésére részv.-társ.-nál
Budapest, VI., Felsőerdősor 10. szám.

GŐZEKÉK,

gőz uti hengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására, az osztrák bánya- és kohóművek társaság vasműveiből.

A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági szak-tanáccsal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia,** vagy: **az osztrák bánya- és kohászati társaság magyarországi képviselőjéhez, Mayer Pál** főhercegi felügyelő, Budapest, VIII., József-utca 16-18. kéretnek.

16 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárban
Budapest, VI., Gyár-utca 28.
a leghirveesebb benzín-locomobil-cséplőkészletek kaphatók.
!! Teljes jótállás kitűnő cséplésért !!

Ezen motorokat minden gazda hatóságai engedély nélkül maga kezelheti.

Használt gőzgépek becsorítottak.

Olcsó árak részletre. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI féle motor-cséplőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Báró Kemény József** urnál Maros-Némethi; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál Nagy-Enyed, stb.

GAZDÁK
figyelmébe!

50%
olcsóbb,

M. kir. szabad.
12321-900 A. 905.
mint bármely más világító anyag a

pyroleum
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már

több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos elismerő levél nálam betekinthező. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab
BUDAPEST,
IX. ker., Kőraktár-utca 28.

Pannonia
szállóda

BUDAPEST,
VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

a fő- és esztáronnak jelenleg legkényelmesebb berendezett szállóda, legkényelmesebb étkező termek.

PIEDLER
JÁNOS
LENFONÓGYÁRA
KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyereshez, valamint kaszált és géppel cséplélt lenszalmát tetszés szerinti mennyiségben és olaj eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Elsőrendű magyarfajú
Erdélyi

jármosökrök,

ugyszintén 1 éves magyarfajú

Erdélyi

ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál
Szamosujvárt.

(Szolnok-Doboka megye.)

Használt, jól javított

termény-

ZSÁKOT

csöves tengeri és burgonyatöltésre igen olcsó árban szállít

a **FISCHER-féle**

zsák- és ponyvagár,

Bpest, Nádor-u. 31/33.

Tessék ajánlatot kérni.

Ajánlok **buzakorpát** 5.85 K bruttó 50 kiló ab baresi állomás, készpénzfizetés mellett. Zsákok 14 napig díjmentesek és bérmentve visszaküldendők. Fuvardíj Barostól Zákányig és Gyékényesig 100 mm.-ként 53 korona.

Hirschmann Sándor Csáktornyán.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezel gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos áron fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utányomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	697
Tárca. Valamikor régen Ágh Endre	698
Tapasztalatok az 1908. évi szárazság elleni küzdelemből. — Gróf Teleki Arvéd.	698
Boronáljunk-e a tavasziak alá előkészített őszi szántásokat öszszel, közvetlen a szántás után? — Jalsoviczky János	700
Majorságilag készíthető lánca-borona. — Jalsoviczky János	700
Amerikai burgonyaszódógép	701
Kérdések és feleletek	701
Kérdések: Pulykák súlya. S. K. — A oszold helyének felmondás nélküli elhagyása. Z. — Chilisalétrom sorsa öszszel. C. P. Kukoriczatörés és fosztás a táblán. F. M.	
Feleletek: Bolha (nifft) kiktűszöbölése a heremagból. Kadocsa Gyula. — Honvédbogár a repezén. Glaser V. Géza. — Kukoriczamoly fellépte a fehér kukoriczában. Kadocsa Gyula. — Hol kaphatók az Aspinwall-gépek. — A szőlő peronoszporája és a Schloösing-féle bordói lé. Adamovich József, Kovács János, p. Horváth István. — Vonaton szállított tej megsevedése ellen. Fehér Zoltán, Porczius.	
Hírek	708

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése október hó 1-ével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — A hordó uzsora. — Az állatpiacról. — A gabnapiacz helyzete. — A bankartell megszünése. — A végrehajtási törvény hatása.)

A hét elején megint csak szórványosan esett. A Kárpátokban naponta 6-szor is, viszont nagy vidékeken semmi. Hogy milyen mérveket öltött némely vidéken a szárazság, arra például a Garamfolyó mentét hozzuk föl. A Garam tudvalevőleg Gömörben ered és Zólyom, Bars- és

Esztergom megyéket hasítva ömlik a Dunába. A Garam vize annyira leapadt, hogy a kompközlekedés is megakadt és majdnem mindenütt át lehet kocszni a medrén. Ennek folytán a garami malmok is szünetelni kénytelenek. Ezt a példát hozzuk fel a sok közül. Természetesen ezeken a vidékeken a vetés a szó-szoros értelmében csak porban végezhető. A gazdák egy része vet, más része vár. Félti a magot a száraz porban. Fél attól, hogy a páczolt mag kiesirázik s aztán a szárazság miatt elvész. Pedig ezen nem nehéz segíteni, csak jól meg kell szárítani a páczolt magot. De nagy része a gazdáknak, a kik egy szántásba kukoricza, vöröshere vagy burgonya után szoktak vetni, erre most képtelenek, mert a föld nem veszi be az ekét. A vetéssel egyidejűleg ebben a száraz időben pompásan halad a kukoriczatörés, a kukoriczaszár kivágása és szaggatása, a melyet most már nagyon sokfelé végeznek; mert a szalma és szálas takarmány szükiben, a tépelt szár nagyon becses dolog. A répához is hozzáálltak gazdáink. De a szárazság által sujtott vidékeken hitvány apró a répa és kiszedése is nehéz. De legjobb ez az idő a borszüretre. A szőlősgazdák jó része halasztja a szüretet. Először azért, mert az idő állandóan száraz, másodsor pedig azért, mert a nagy termések által meglátogatott vidékeken nincs elég hordó. A hordóuzsorások pedig lesben állanak és arra akarják kényszeríteni a megszorult szőlősgazdákat, hogy ingyen adják oda a borukat. Undorító látvány.

A szőlőművelők országos egyesülete most hatalmas mozgalmat szándékozik intézni a borfogyasztási adó leszállítása mellett. Beállott ugyanis az a hallatlan esett, hogy sok helyen oly annyira leszállt a bor értéke, hogy egy hektoliter must ára kisebb mint a fogyasztási adója. Ez tarthatatlan állapot. Az egylet által kezdeményezett mozgalom nagy arányait előre is láthatjuk, hiszen 100 és 100 ezer szőlőtermelő érdekeit károsítja az aránytalan borfogyasztási adó. A kormány kénytelen lesz számolni ezzel a helyzettel. Az új osztrák bortörvény életbelépése óta ez az első szüret. Várható volt ennek kedvező hatása a borárakra de nem következett be, mert az osztrák borkereskedők el vannak bízva abban, hogy Magyarországon most a borban fürödni lehet. Nem vesz tehát, hogy az árat még inkább nyomja. Az is érdekes, hogy a vendéglőkben azért még mindig van elég mübor és a fogyasztóra nézve méreg drága. Ugy van ez, mint a hussal. A marha olesó, de a mészáros a húst mégis drágán méri. Az asztali szőlőnek az idén potom az ára, annyira, hogy a csomagolás sem fizeti ki magát.

Voltunk néhány vidéki vásáron, hogy szemtanui legyünk a marhaforgalomnak. A mit látunk, az megerősítse a korábban látottaknak. A tehének ára 40—50 százalékkal esett, az ökröké 20—30 százalékkal, a növendék marha a legolcsóbb. A felvidéki vásárokon ezeket a növendék állatokat potom áron veszik a csehországi kereskedők és viszik ki hazájukba. A ló ára rendkívül módon esett. A malaczkokat, süldőket ingyen adják, birka az ördögnek sem kell. És mennyi az eladatlanul haza hajtott jószág! A hizott állatok azonban könnyen eladhatók, bár a föletetett takarmány árakhoz képest olcsón; de legalább eladhatók. Azonban a hizaló dobja el a plajbászát, mert ha kiszámítja, hogy 4 frtos szálas takarmánnyal és 8 frtos kukoricza darával mibe került a hizalási eredmény, akkor elmegy a kedve a hizlalástól.

A gabnapiacz helyzete most mindinkább érdekessé válik. Itt az októberi kiállítás és a határidő lebonyolítások. A malmok kénytelenek az eladott gabonát vissza venni, — a kik eladtak, nem képesek szállítani, mert részint nem üti meg a szokványt, részint üszögös. A kész áru piaczon meglehetősen áremelkedés volt a mult héten a buzában, mert Németország hirtelen nagyon emelte az árat. Malmaink helyzete a liszteladást illetőleg kitünő. A finom lisztet erősen veszi Ausztria, a melyről csak most sült ki, hogy rossz volt a termése. Az osztrák kormány nem szokta kitrombitálni, ha abból a fogyasztóinak kára származhatik, nagy későre aztán kisül az, hogy baj van, de akkor már lehetőleg fedezték magukat a termelők. Ausztria most ugyan veszi a finom lisztet, de a magyar fogyasztó is erősen veszi az alsóbb számu lisztet, mert a patak malmok képtelenek örölni.

A kereskedők kész levő buzáikat már majdnem mind megvették a malmok, — a termelők is jórészt tuladtak termésükön. Most jön az erős kézre a sor. Azzal most nem tudnak már elbánni a malmok, sem körmönfont határidőüzleteikkel, sem hazug hirlapi jelentéseikkel. Az erős kéz pedig ugy gondolkozik, hogy a meddig az importparitást el nem érik a belföldi árak, addig ráérnek a sietéssel. Attól pedig nagyon messze állunk. A vámmentes szabad európai kikötőkben 10 frt 50 kr. a buza átlag ára. De az uzance! holott nálunk az uzance csak 11 frt 50 kr. A 6 kor. 30 filléres buzavám tehát csak 1 frttal áll ma még. Még 2 frt hiányzik hozzá. Ezt meg kell adni a malmoknak, — ha most nem, akkor karácsonyra; krisztkindlinek. A nemzetközi szabad piacok árai aligha fognak esni, — mert Amerika és Ausztrália lisztjükkel. China és Japánra vetették magukat. Ezen nagy államok lisztfogyasztása évenként 100%-al emelke-

A M A G Y A R

L E G E L Ö N Y Ö S E B B A

MEZŐGAZDÁK

GABONA

S Z Ö V E T K E Z E T E U T J Á N

É R T É K E S I T É S E.

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. Takarmánycikkekre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

dik. A mennyei birodalom 300 millió lakosával van hivatva a világ buza tultermelését fölvenni. Végre megkezdette.

Az árpaüzlet újra megindult. Furcsa is ez az árpaüzlet. Az aratás után a németországi esők nyomán lázasan neki indult. Aztán elcsendesedett. A szünet egy hónapig tartott. Most újra neki indult. Ki tudja meddig fog tartani? Az efféle conjunkturákat föl kell használni a gazdáknak, mert ha elmúlnak, utána még csak rá sem néznek az őszi árpára.

A kukoriczát újra 7—7 frt 50 kr. kéri tavaszi szállításra a vidéken. Nem rossz ár, — de nem is az utolsó ár még. A burgonya ára is tekintélyes más évekhez képest, mert kevés termelt. A gumók aprók maradtak. Oly cikkek, mint a hagyma 100%-al drágábbak, mint tavaly voltak, mert a mezei hagymatermelés nélkülözötte a gumónövelő jótékony esőket. Tehát részleges drágaság és részleges potomság jellemzi a gazdasági cikkek árfolyamait. Az adókat most már erősen szorítják.

A bankartell megbukott. A vidéki takarékpénztárak szövetsége bukatta meg, mert nem állott kötélnek és nem ment bele ebbe a csunya szövetségbe. A kamatláb tehát a szabad verseny szerint fog alakulni. Ennek örvendhetnek a gazdák, mert tulnyomólag az ő zsebük ellen irányult a kampány. A végrehajtási törvény folytán pedig 150—200 millió koronát mondottak föl a kölcsönzők. Elismerjük, hogy kénytelenek voltak vele, mert pénzüik veszendőben volt. Átmenetileg nagy bajokat fog felidézni ez a törvény, mert 150—200 milliót mégis csak elő kell teremteni, és ez tömérdek existencia tönkremenése árán válik csak lehetővé. A törvény jó, mert sok könnyelmű kölcsönvételnek veendő elejét, — de éle kettős, és az átmenetről gondoskodni kellett volna valamiképen.

J.

Tapasztalatok az 1908. évi szárazság elleni küzdelemből.

Irta: Gróf Teleki Arvéd.

Száraz tél után száraz tavasz rászoktatta a növényzetet a talaj vízkészletével való takarékoskodásra.

Legnagyobb virtuozításra a tengeri vitte e közben. A hogy pár milliméter esőt kapott, nagyot ugrott előre fejlődésében, az ezután következő száraz időkben a nap perzselő heve ellen pompásan védekezett, úgy összezsugorítván leveleit, hogy azok hagymaszárhoz teljesen hasonló kerek alakot öltöttek.

Sűrűn művelve csakis a legkövérebb és északnak fekvő földben sikerült a csalamádé teljesen. Ilyen helyen egymásután kétszer is teljesen kifejlődött, adva először 120 q, utána pedig 250 q, körüli termést. De már deles fekvésű táblákon a csalamádé sűrűn vetve a 60 cm. magasságon felül jutni nem igen tudott és korán elsárgult, a földet pedig szörnyen kiszáritotta. Ezzel szemben a Senior amerikai tengerivetőgéppel, lekötött billentyűkkel sorba vetve még buzatarlóba, amerikai rugós boronaművelés után is embernyi lett és főzhető csöveket fejlesztett szeptember végére. Egyik Senior vetésem, mely amerikai istállótrágyaszóró szekérrel trágyázott és június közepéig legeltetett, nyulszapukaföldbe Sacke szántásba 8 cm. mélyen lett bevetve, attól a néhány kis esőtől, a melyek július és augusztusban összevéve nem haladtak még 50 millimétert, bámulatos egyhuzamu fejlődést mutat. A vetés június 30-án történt és szeptember végén a különben apró székely-tengeri átlag 2 m. magas és apró félerett csövekkel tele van, úgy, hogy elsőrendű takarmányt fog képezni az új takarmánytoronyban. Ezen tengeri 60 cm. széles sorokba lett vetve és lóval kétszer megkapálva. Eredetileg szemre akartam termelni, de a vetés a nagy szárazság folytán sűrűn eszközöltetvén és később egész

összefüggő sorokban kelvén ki, tekintve a takarmánydrágaságot, sajnáltam kiritkítani, jelenleg majdnem áthatlan sűrűséget képez és még a 60 cm.-es soron is csak bajjal lehet előre haladni. Mi lenne még e vetés, ha nem koránérő, de apró székely tengerit vetettünk volna, hanem nagyfajú amerikai lófogút. Ugyancsak székely tengerinek néz ki egy másik földem, a melybe főterményül ugyan tarlórépát szántam, a szárazság folytán teljesen összesült lóbab tarlójában. De miután a takarmánnyal már 20—25-ike között vetett repézemet előbb a bolha, azután a fekete hernyó teljesen semmivé rágta, a július első hetében vetett tarlórépában nem bizva, ennek 60 cm.-re álló sorai mellé, olyan közel, a mint csak lehetett, mindkét felől egy-egy sor székelytengerit vettettem úgy, hogy a 2 tengeri sor egymástól 18 cm.-nyire áll és köztük a tarlórépa.

A tarlórépa türethetően kikelt, mert a talaj színe kis esőtől megázott és a rugós boronával való sekély, de igen porhanyó művelés a talaj nedvességét jól konzerválta. A 2—2 tengerisor azonban csalamádé beállítás daczára is csak jó sűrű, szemre művelt tengeri állást mutatott. Ezen földet is lóval akartam kapálni, de az első kapálás után szabálytalanul olyan sok lóbab kelt ki itt is, ott is a törpe lóbab pergeséből, hogy már a másik kapálást csak kézi erővel teljesítettem a lóbab kimélése céljából. Kapálni a dusan fejlődő aczat miatt okvetlenül szükséges volt, de e munka nem is veszett kárba, mert porhanyón lévén tartva a föld, a csekély nyári csapadékot oly jól felhasználta a növényzet, hogy most már a lóbabon teljes nagyságu hüvelyek is vannak a virágok alatt. A tengeri a kedvező őszi időben szépen érik, a tarlórépa pedig, melyet két ízben már feladtunk: egyszer, mikor a bolha szitává lyukgatta a leveleit, másodszer pedig, mikor a fekete hernyó a levélfelületeket úgy felemészttette, hogy csupán a levélek

TÁRCZA.

Valamikor régen ...

Irta: Ágh Endre.

Valamikor régen történhetett ez a história...

A lenyugvó nap szép pirosra festette a nagy rónaságot. Ősz felé járt már az idő s így korán esteledett. A hűvös levegőgömbben vándormadarak vonultak dél felé, olyanok, a melyek már érezték az idő változását.

A bari puszta szélén pászortüzek mellett töltötték a hűvösödő estéket a gulyások, pipaszó, csöndes beszélgetés mellett.

Azon az estén az öreg Könyeres vitte a szót.

— Mert mi tagadás benne, derék szép fehérnép az, nem hiszem, hogy párja akadna ezen a rónán — szólt, miközben nagyokat szipákolta a rövidke pipaszárán. — Nem hiába bolondul utána a gazdag Gyárfás fia sem. Azért mondom, hogy gyöngye legény vagy Imre és hiába erőlködöl a Tóth Rózsier.

A bojtár csak hallgatta az öreg beszédét, nem felelt reá. Megigazította a szűrt a vállán, szemére huzta a kalapját, úgy figyelt.

Könyeresből meg csak úgy dült tovább a szó:

— Bizony úgy, nagy gazdagság vár ott arra a leányra. Két nagy tanyája van az öreg Gyárfásnak, szívesen adhat abból egyet a

fiának, mert én tudom, hogy milyen gazdag az, verje meg az Isten!

Önkéntelenül jött ez a káromlás az öreg szájára.

A bojtár felnézett, daczos tekintete találkozott az öregével s úgy mondta ő is: Verje meg az Isten!

Könyeres rábámult a legényre.

— Ugy van, mert sok szegény ember sir az után, a mit Gyárfás csak úgy »potom áron« szerzett. Engem is ő tett tönkre, mert abba a kis adósságba, amiből azt a konyhát építettem, elvette tőlem még azt is, a mi rajtam volt. Hasztalan könyörögtem neki, hogy várjon a míg rendbe jövök, majd megadom azt a pár száz forintot, a mikor összekuporgatom; de hogy várt rám, küldte a törvény emberét és elvette mindenemet. Ilyen ember az, de hogy gazdag, hát van becsülete is. Te meg magamfajta szegény vagy s csak a mások jóvoltából élsz. Azért mondom, hogy hasztalan töröd a leány után magadat s én azt tanácsolom, hogy inkább mondj le róla.

Boda Imre felocsudott gondolataiból. Összeszedte magát, úgy mondta:

— Rosszul ismer kend engem, bátyám, ha azt hiszi, hogy olyan egy-kettőre le tudok mondani!

Szemei megvillantak. Daczos, mély haragok voltak azok a tükrei.

Azután elhallgatott megint, belebámult a sötét pusztaságba. Az öreg Könyeres vett egy darab paraszat, beletömte a pipájába, miközben szedte össze a gondolatait. Megjegyezte az Imre szavait és a hangját azért kérdezte:

— Hát osztán annyira vágyol azután a leány után?

— Szeretem, Könyeres bátyám. Megérdemli, mert jó lélek, van szíve is, lelke is, a mit kár volna ha az a legény megölné.

— A szívét?

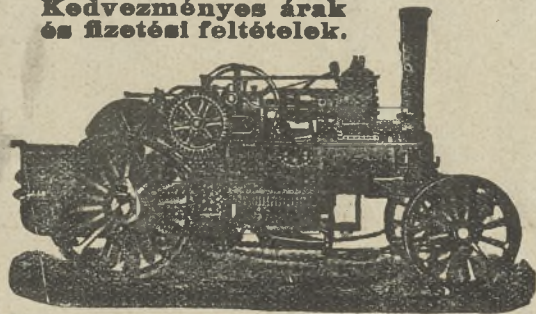
— Azt. A mivel olyan igazán szeret. Mert csak képmutatás az, hogy néha szóba áll azzal a legénnyel is, soha máskor eszébe sem jut neki a Gyárfás Józsi s azok a szép piros rózsák, a mik a háza előtt virultak, azok is csak az én számomra teremték. Hiszen láthatta kend, bátyám, a kalapomról. Minden nap friss virág volt rajta. Azután meg jó szívvel simul hozzám s úgy mondja, hogy a jó Isten csak hozzám kösse az életjét. — Amarról meg soha szót sem hallat.

— A gazemberek, — mormogta Könyeres — meg akarják venni.

Távol a pusztai uton lódobogás hangzott. Boda Imre fölemelkedett, hogy arra felé nézzen s odafigyelt Könyeres is. A lovas pedig mind gyorsabban közeledett feléjük s nemsokára oda is ért.

Jó estét kívánt a gulyásoknak, lepattant a

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

meredeztek széjjel, ma megint olyan lombot nevelt, a mely pontosan olyan sulyu, mint a répa gumója. Több mérésben 200—350 gramm répasulyt találtam. Egy példány 500 grammos volt. Ezen répa levele a lóbabbal és a tengerivel összeverelve igen kellemes takarmánya lesz a marháknak télen, míg a répa gumóját a hizó ürök élvezettel fogják a földből kirágni s a mit már el nem érnek fogaikkal, azt a süldők valószínűleg jobban kiszedendik, mint a napszámosok.

Ugyanezen lóbabtarlóba eke után vettem csalamádét jó sűrűn, de azért ritkán kelt, utóbb muharmagot boronáltattam bele, de ebből meg semmi sem lett. Itt is a lóbab hozza helyre a helyzetet, a mennyiben a kipergett mag a csalamádé hézagait meglehetősen kitölti.

Egy másik táblába tavaszi bükkönnyel együtt magratermelt lóbab után vettem rugós borona elé tengerit csalamádénak és a boronák után repezét sűrítésül. Itt már mindezen négy termény versenyt nőtt. Különösen a föld alsó kövérebb részén, hogy a lóbab első termésének deficitjét kipótolja. A takarmánytorony építése ép akkor folyván, ezen szép tömeget egy 4 méter széles és 50 méter hosszú földveremben helyeztem el. Bele ment mintegy 1600 métermázsa. Ennek a mennyiségnek a felső felülete, tehát 200 négyzetméter; ilyen óriási felületen fog most már ez a takarmány legalább 10 cm. vastag rétegben romlani, míg a most már kész toronyba 3000 q fér, tehát a földverem tartalmának majdnem kétszerese és ennek felülete még sem több, mint 43 négyzetméter.

Egyenlő mennyiségű takarmányt véve számításba ezen újabb, toronyban való veremelési módnál, a károsodásnak leginkább kitett felső felület a földverem felső felületének $\frac{1}{10}$ -ére van redukálva.

Mohart több helyre vettem: sehol sem sikerült, talán a vett mag hibájából. Viszont a köles, mely több év óta hevert magtáramban, rugós boronákkal kapartatván be egy július

elsején már szabadon álló buzatarlóba, méternél magasabb sűrű tömeget szolgáltatott, a mely szeptember közepén már csépelhető volt. A letakarítás épen 8 héttel történt a vetés után. Egy középkötött talajba volt vetve.

Kitünő növekedést mutat fel egy homokos földemben rugós boronával és tárcsás-hengekkel alátakart rozsos ősiborsóvetés, melyet a junius végén letakarított buza és őszi árpa pörgése is sűrít. Az őszi borsó szépen virágzik, egyes szárazon már a mag is gömbölyödik a hüvelyekben, a sarjazásból fejlődött őszi árpa 30 cm. magas szárán pedig a kalászbán a szemek liszttesednek.

Ezen tábla termésének tulnyomó részét az őszi borsó képezi, a mely a rozsot hatalmasan tulszárnyalta és október első felében jó kaszálást fog adni, tavasszal már valószínűleg a rozs kerül majd föléje, mert a már magot is fejlesztő borsótövek aligha fogják a telet túlélni. De hisz a mór kötelességét megtette s így már mehet. Tavaszra az őszi borsó marad majd meg, a mely még arason aluli.

Őszi borsós rozsot nagy arányokban vettem még más földeken, azon czéllal, hogy a télből kikerült marhaállománynak minél előbb legyen zöldtakarmánya, a melyen már április végén és május elején hizhassék és így a fölőlegben maradó széna a várható magas árakon értékesíthető legyen. Ezt persze addig megtenni nem lehet, míg április közepe táján a rozsos borsó kellő növekedését nem látja az ember. Azokba a buza tartókba, a melyekbe 1909-re tengeri kerül és a melyekről holdanként 20—25 q gazos vad mohar kaszálást veremeltünk be, szeptember elején egy már 1904-ben is jól bevált keveréket vettem el; állván őszi rozs, őszi árpa, őszi borsó kat. holdanként 20—20 kilós vegyülékéből és 6—6 kiló külön vetett mohar, káposztarepce és biborheremagból. Ezek a vízmentí áradmányiszaptalajok már természetből elég jó erőben vannak, de a siker biztosítása érdekében az ekék előtt 4 amerikai trágyaszórószekeret járattam, a melyek 15 cm. széles kerekekkel

a talajt nem tömik meg, hanem egyenként 1—1 magyar holdra olyan egyenletesen szórják rá az istállótrágyát, ha érett az vagy ha bármilyen szalmás és friss is, hogy messziről csak a föld más színe árulja el, hogy azon valami idegen anyag hever. Egy ilyen szórógépre 15—20 q trágya fér és azt körülbelül 240 öl hosszú és $\frac{3}{4}$ öl széles sávra terítetttem, tehát 1 kat. holdra 10 szekényi jut, vagyis kereken 160 q. Ha a gépszeker 10-szer fordul, 1 nap 1 kat. holdat végezhet. A trágyahintésnek vastagságát több mint 10 féleképp lehet szabályozni, tehát mindenki saját szükséglete szerint dolgozhatik. Kupaczbba rakásnál azonban nagy felügyelet szükséges a béresek körül és akkor is mindig igen sokat raknak és azt is rendetlenül, mert többnyire a felügyelő közeg sem bír a személyzettel. Szép elterítést pedig kevés helyen észleltem, bujafoltot viszont annál többet. Ilyesmi a gépszekerrel való terítésnél ki van zárva. Máskor a régi móddal 50 holdat 3 hét alatt betrágyázni felszántani és bevetni, mikor a szekerekkel csalamádét kell hordani és veremélni, meg az erdőről lombtakarmányt, soha sem tudunk volna.

Ezen hatféle maggal a czél az, hogy ha esős és meleg az őszi, már ősszel lehessen takarmányt kaszálni, ellenesetben kora tavasszal és az őszi szántás, trágyázás már előre el lévén végezve, a földet porhanyón tartó őszi borsó, repce és biborhere, melyek a 3 gabonaféle gyökérzetének összetartását ellensúlyozzák, a tengeri alá való szántást könnyűvé tegyék májusban, sőt ezt esetleg elkerülhetővé és rugósborona meg tárcsás-hengerrel helyettesíthetővé tegyék. Május közepe táján ezen keverék már annyira fejlődve lehet, hogy a kaszálása megkezdhető legyen és nyomban azután menvén a talajművelő eszközök, valamint az 1 kilométer hosszú drótlánc mellett járó Senior, még idejében (máj. vége előtt) lésszékbe vethető a tengeri úgy, a hogy azt a kereszben való lókapálás megköveteli.

Ezen táblámon már több ízben kísérletet

lováról, hosszú kantárszárra oresttette, ő meg oda állt a tűz mellé.

— Megpihenek egy kissé, mert még jó hajítás ide a bari tanya.

— S ilyen későn igyekezel oda? — kérdezte a legényt Könyeres.

— Mért ne, szabad a bejárásom hozzá.

— Szabad-e? — így Boda.

— Nem tetőled kérdelem.

— Szóval nagy legény lett belőled, Gyárfás Józsi. Büszke vagy, pedig nem tudom mire, — mondotta Könyeres — mert bizony nem nagyon dicsekedhetsz sem azzal, hogy böcsülettel gazdagodtál meg, sem pedig azzal, hogy tied lesz a Tóth Rózsi.

— Hát kié?

— Azé, a kit szeret.

Szöget ütött ez a mondás a Gyárfás Józsi fejébe, felpattant a lovára s elvágatott. Akkor már jó későre fordult az idő.

Keleten a fölfelé ballagó hold bágyadt sugarai árantak szét az őszi avaron s rávilágítottak a hervadó rónaságra.

Boda Imre elballagott a gulya után, terhes gondolatokkal a fejében, a melyek, mint felhők az eget, elborították homlokát. — Gondolkodva lépdelt, meg-meg állt, elnézett arra a bari tanya felé s szemei ott a távolban mintha felfedezték volna azt a kis mécsvilágot, a melynél a Tóth Rózsi aludt és róla álmodozott.

Könyeres is felállt és arra vette útját a csapás felé a dülőtra. Megtapogatta a bekötött szüreuujját s a mit keresett, az ott volt. Lassan, folyton a tanya felé figyelve ment az ut felé s végül odatelepedett egy bokor mögé. Úgy várta Gyárfás Józsit és nem kellett sokáig várnia.

A hold elé vastag felhő kárpit borult, ismét sötétebb lett a puszta. Könyeres elővette pisztolyát a szüreuujjából, megtöltötte, felhuzta ravaszát, úgy várt.

Az volt a szándéka, hogy leszámol azzal a legénnyel, a maga megrontásáért és azért a leányért és Boda Imréért.

— Megölöm, — dörmögte — magamnak úgy sem sokat ártok vele, vén csont vagyok már s ha el is itélnék idelent, majd megkegyelmeznek ott fent, a miért holdoggá tettem két embert.

Közben a lovasra figyelt, aki ezalatt egészen közel ért Könyereshez.

És az öreg ráfogta a fegyvert és elsütötte. Kettőt lépett még a ló, azután elbukott.

Gyárfás Józsi odaugrott Könyereshez s megfogta kezét.

— Vén gazember, engem akartál megölni, ugy-e?

Könyeres kiszakította kezét:

— Téged.

— Hát ölj meg, itt vagyok. Bár már eddig

megöltél volna. Mert én vagyok a legnyomortabb ember ezen a világon! Igazatok volt, a mikor azt mondtátok, hogy nem szeret a Rózsi; nem szeretett. S ezért meghalt. Ott fekszik most már s kelmed megmondhatja Boda Imrének, hogy elmehet, az övé lehet a leány.

Ezzel tovább állott Gyárfás Imre, elbucszott kinyujtózkodott lovától s neki vágott a tiszai füzéseknek.

A lövés hallatára Boda Imre odafutott, a hol Könyeres leterítette a lovat.

— Mit tett, kend? — kérdezte kétségbe esve.

Könyeres vállat vont:

— Én semmit, de a Gyárfás Józsi.

— Kendre lőtt?

— Megölte Tóth Rózsit!

Nem tudott többet mondani, nagyokat csuklott és szemei megteltek könnyekkel.

Boda Imre pedig elindult nagybusan a tanyára. Róhant, majd kifulladt, de sehol egy percze sem pihent meg. Csak amikor a tanyára ért, akkor roskadt össze. Ugy vitték be Rózsihoz. Együtt ápolták őket, mert a leány élt még, s mire elmullott az őszi és a tél, egymáséi lettek.

Valamikor régen történhetett ez a história...

LEGJOBBAK a

resiczai ekék, LOSONCZI vetőgépek és KALMÁR-féle rosták.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V. VÁCZI-KÖRUT 32.

tettem a Hermann által ajánlott korai vetéssel, persze nem márciusban, mint a hogy ő azt Bácsmegyében teheti, hanem ápril elején és míg a drassói fekete, kötöttebb, dombos földeimen az április első hetében vetett tengeri kitünően sikerült, a konzai sárga, homokos, későbbben felmelegedő lapályos földön a mag fele elpenészesedett, elrothadt, vagy drótféreg rágása folytán pusztult el minden évben.

Ezidén ugyanezen minőségű egy kisebb konzai földön, a hónélküli télen kiritkult, szösös bükkönyös rozsvetésemet junius elsején kiszántván, abba Seniorral, láncz nélkül, a földet körül vetve és csigavonalban befelé haladva, 60 centiméternyi sorokba felváltva prairie királyné tengerit és szója babot vettem, mely mindkét termény igen szépen sikerült, míg ősszel nagy gonddal megmunkált, tavasszal grubberezett, trágyás földekben elég silányul sikerült más helyen az április elején sorvetőgéppel végzett prairie királyné tengeri vetés. Legyünk tehát óvatosak a tulkorai és a tulkésői vetéssel. Későbbi vetésnél pedig vigyázzunk arra, hogy a tengeriszem mélyen kerüljön a talajba. Ezt a Senior tudja legjobban végezni. Ezekből láthatólag sok küzdelemmel jár a gazda sorsa, de aki földeinek termőerejét a jövőre és utódaira való tekintettel konzerválni kívánja, nem marhaállományának harmad áron való elpredálásával, hanem fokozott munkálkodással érheti el célját. Ez a mód ugyan több gondolkodásba, fáradságba, munkába és költségbe kerül, a mely áldozatoktól azonban nem szabad visszariadnunk, mert virágzó állattenyésztést és a föld termőerejét tönkretenni igen rövid idő alatt lehetséges, de az előbbi állapotot visszavarázsolni hirtelen a lehetőség körébe tartozik és gyakran egész emberöltőn át nyomorognak az utánunk következők, míg a 3—4 évi prédaság és hanyagság eredményét eltüntethetik.

Tartsuk tehát fenn áldozatok árán is tényészetünket, mert az állatoknak a helyhez is kell szokniok és gyakran ez a szoktatás az ujan beszerzett tenyészet állatainak a harmadába kerül, a vevőközönség elvesztett bizalmának a visszaszerzése is sok időbe és költségbe kerül és a gazda ép oly féltékenyen kell, hogy vevőközönségének bizalmát megtartani igyekezzék, mint a minő féltékenyen örökdi a szolid kereskedő cégének homálytalan hirneve fölött.

Boronáljuk-e a tavasziak alá előkészített őszi szántásokat ősszel, közvetlen a szántás után?

Az eddigi gazdasági munkálataink alapján a tavaszi vetések alá előkészített őszi szántásainkat azon indokból, hogy a szántott föld tavaszig jól átfagyhasson és a téli nedvességet befogadhassa, rendszeren oly módon végeztettük, hogy az őszi szántásokat, tavasziak alá, széles ekefogatással, jó mélyen szántva, nyitott barázdák hagyásával, a téli nedvesség befogadására alkalmassá tegyük.

Az ily módon előkészített őszi szántást pihenni hagyjuk, a tavaszi időjárás azon szakáig, a míg a tavaszi kalászosok vetési vagy a kapás növények vetés és ültetési ideje el nem érkezett.

A vetési időszak elérése idejekor a legelső munkát, a boronálás lesz foganatba véve s ezt követi a vetőgép s utána a tövis- vagy láncz-borona, hogy a tavaszi vetés befejezést nyerjen.

Oly kötött talajoknál azonban, a hol a talaj mészszegény, egy tavaszi eső után az ősszel nyitva hagyott barázdákkal végzett szántás gödreiben a víz megáll, a felálló barázdáék azonban megkérgesedve az eső utáni tavaszi széles idő behatása folytán száradnak, míg a gödrökben megállott vizek elpárolognak s mire az elpárolgás a barázdá fenekén annyira előrehaladt, hogy megengedi a föld boronálását, már oly kemény lett, hogy azt boronával kellőleg megművelni nem lehet, hanem vagy extirpátorozni, vagy újból szántani kell, mindkét munkát azonban azon nagy hátránnyal jár, hogy a föld egyenlő nedvességi állapotát elveszítve a bele vetett magvak kelésének egyenlőségét vonja maga után és ha az elvetés után megfelelő mennyiségű esőt nem kapunk, a vetésünk hibás kelése folytán jó termésre nem is számíthatunk.

Ugyanezen állapot, habár kisebb mértékben is, de bekövetkezik a meszesebb, porhanyós, televény talajoknál is, ha a tavaszi eső megkésett.

Mindezen káros hatás az őszi szántások nyitva hagyott barázdáinak következménye.

Ha megfigyeljük az őszi szántásokat tavasszal, a boronálások alkalmával, azon tapasztalatra jövünk, hogy a szántás barázdáinak fennálló élei már megszáradtak, mikor a barázdák közepén még a föld nagyon is nyirkos s annál még nyirkosabb a barázdá fenekén levő földrétegünk, a talaj nedvességi állapota tehát oly különböző, hogy azt a tavaszi boronálással annyira egyenlővé sem tudjuk hozni, hogy a bele vetett vetőmagnak keléséhez egyenlő nedvességet biztosíthatnánk.

De nem is lehet az másként, mert a boronálás alkalmával a barázdá élein kiszáradt földrészeket behelyezzük a boronálás által a barázdák között levő mélyedésekbe (ugyanevezett magházakba) s ily módon az elgyenesített, most már vetésre elkészített talaj nedvességi viszonya kedvezőtlen átalakulását a bele vetett vetőmag kedvező kelésének rovására végeztük.

Hogy ezen hátrányos munkát kedvezőtlen hatása folytán a bekövetkező károsodást kikerülhessük, változtassuk meg az őszi szántásoknál azon eddig elfogadott eljárást, hogy nyitva hagyjuk a szántásokat. Ne hagyjuk az őszi szántásokat nyitva, hanem a szántás végzésével egyidejűleg a boronálást is végezzük el.

Ha a tavasziak alá végezzük őszi szántásokat, azt mindig mélyen, 8—10—12 hüv. mélységben eszközöljük, mert csakis a mély szántás képes a kellő téli nedvességet rendszeren befogadni, azért, mert a mély művelés folytán a talaj könnyebben átmelegszik és a hó olvadása a mélyművelés hamarabb véve kezdetét, azt jobban be is fogadja, mint a csekély művelés és mivel a víz a mély művelésen kevésbé áll meg, mint a csekély művelésű földeken, ennek alapján a felesleges nedvességet könnyebben el is párologtatja, minek következtében a mély művelésű talajon a tavaszi munkát hamarabb megkezdhető, mint a csekély művelésű talajokon.

Szántassuk tehát talajainkat mélyen, hogy a téli nedvességet biztosíthassuk, de a boronálást az őszi szántásokkal szintén végezzük el, hogy a tavaszi boronáláskor a talaj egyenlő nedvességét biztosíthassuk, ezenkívül ha ősszel és tavasszal keresztbe végeztett boronálást eszközölünk, talajfelületünk egyenletesebb munkálataival a bele vetett magvak

egyenletesebb mélységre való helyezését, a talajnak egyforma nedvességi állapotába való berakásával, egyenlő kelést biztosítva, tavaszi esetleges hosszabb szárazság bekövetkeztével a talajnak korai kiszáradását megakadályozva, eredményesebb termésnek lehetőségét biztosíthatjuk.

Hogy az ősszel szántott és boronált talaj jól beveszi a téli nedvességet és a föld kellőleg át is fagyhat, legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy az őszi vetések talaja, a mely pedig nemcsak boronálva, de vetve és lánczolva is lett, mégis befogadja jól a téli nedvességet és hogy a föld az őszi vetéseknél is kellőleg átfagy, legjobban igazolja az, hogy az esetleg őszi vetés között ősszel kelt árpa vagy zabkelesek, mivel azok a fagyot nem bírják ki, tavaszra ki is fagynak.

Nem kell tehát félnünk attól, hogy az őszi boronálással a tavasziak alá készített szántásaink kellőleg át nem fagynak és a nedvességet be nem veszik, mindkét kívánalomnak a boronált föld is megengedi a lehetőségét és még azonkívül a tavaszi vetések eredményesebb termelését, az őszi szántás boronálásával tetemesebb, hasznosabb módon érvényesíthetjük.

Jaloviczky János.

Majorságilag készíthető láncz-borona.

Ugy az őszi, mint a tavaszi vetések alkalmával a vetőgépek után, hogy az esetleg felmaradott magvak betakarást nyerjenek, használni szoktak könnyű fogas-boronát vagy tövis-boronát, megterhelve a már sorvetőgéppel bevetett területek elboronálására.

A fogas-borona használatával a magnak betakarításán kívül a még összetörhető röggök porhanyítását végezzük, a betakarítást azonban nem végezhetjük a célnak megfelelőleg, mert a borona fogai helyenként a letett vetőmagot is a föld felszínére hozza, a mely körülmény csak károsan hathat a vetés sűrűségére.

A tövis-borona még új korában egy-két napig porhanyósabb talajon elég jól végzi a mag betakarását, de a mint hosszabb ideig használva lett, a tövis-borona alsórése megcsúszol a kopás következtében és már csak felületet simitási munkát végez, de a célnak, hogy minden hajlásában a talaj felületét megboronálhassa és a magva a földet egyenlő tömörséggel hozzányomja, megfelelni nem képes.

A vetőgépek után való boronálásra mint a legjobban megfelelő magtakaró boronát, a házilag előállítható láncz-boronát, mint általában hosszú során jól bevált gazdasági eszközt, merem a gazdaközönség figyelmébe ajánlani.

A láncz-borona egy cm. vastagságú négyszögű vasból, 10—10 cm. négyszögű lánczszemekbe hajtva és 10 lánczszemnek egybefűzésével a lánczszemek összeforrasztása után a tizes lánczsorok ismét egymáshoz foglalva, minden második fekvő lánczszemnek ugyanily lánczszem kapcsolásával képződik egy vas-hálószerű láncz-borona oly szélességben, hogy azzal a használatban levő vetőgép szélessége egy huzatással elboronálható legyen.

A mint az ábrából látható, az egész láncz-borona egy, a mint a négyszögű lánczszemekből össze van állítva, egy hálószerű alkotmányt képez, a melynek »A« a vontató kiséfát, a rajta alkalmazott forgószerkezettel készült felakasztó horgot, melyhez a befogandó állatok vonó eszköze nyer kapcsolást, tünteti fel. »B« a vontató kiséfával

Arankamentes

vagy legalább

Risarankás

LÖHERCZÉ

ÉS
LIGETNA-

magot

vásárol

a legmagasabb áron

HALDEK

magnagykereskedése, József főherczeg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója

Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

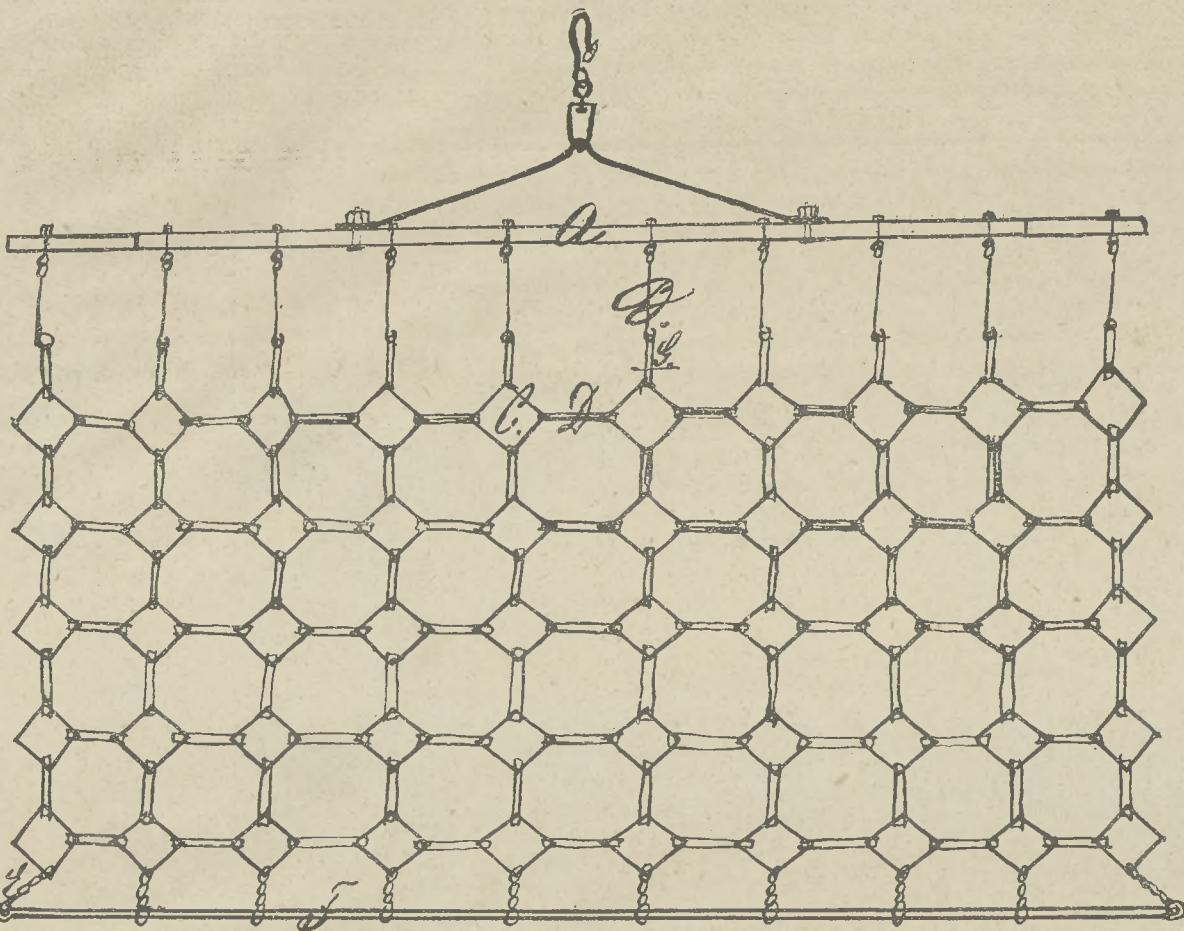
kapcsolatos vékony gömbvasból készült vonóhorgokat ábrázolja, a melyek kapcsolatban hozatnak »G« négyszögű láncszemekkel. »C« a fekvő, »D« az élével álló láncszemeket tünteti fel, »E« a legutolsó sarok láncszemeknek kifeszítésére szolgáló kis láncot, a mint az az »F« vastagabb gömbölyű kifeszítő vasruddal kapcsolatban van, mutatja ezen »F« kifeszítő vasrudhoz, a mint az ábrán látható, rövid, vékony lánczokkal van minden fekvő négyszögű láncszem kapcsolatba hozva, ily módon az egész hálószerű láncz-borona kifeszítést nyer, hogy a huzatásnál annak hátsórésze össze ne tömörülhessen.

Ha ily szerkezetű láncz-boronát alkalmazunk a vetőgép után, nemcsak azon jó munkát biztosíthatjuk, hogy a rögöket porhanyitva, a boronálandó terület lapályosabb részei, mivel a láncz-borona minden kis haj-

nálva, jó siker érhető el, mert az esetleges vakondturások általa szépen elegyenlíthetők.
Jalsoviczky János.

Amerikai burgonyaszedőgép.

Az amerikaiak a kézi munka megtakarítását, a termelés egész vonalán végrehajják. Ilyen a legelterjedtebb burgonyaszedő gépük is, a melynek ábráját bemutatjuk. A burgonya-barázdát a szokásos vassal turják alá, a melyről a földdel elegyes burgonya egy rázó mozgást végző rácstra jön, a mely a földet a burgonya-gumóktól elválasztja; onnan a gumók elevátorra jutnak, a mely azokat a gép mellett haladó szekérbe juttatja. (Lásd 117-ik ábrát.)

116-ik ábra. A láncz-borona felülnézete.

lásba befeküdve, munkáját egyformán jól végzi, hanem az esetleg fennmaradt mag letakarásán kívül még az elvetett magra a földet is egyenlően rányomva, a biztos keléshez szükséges magkötést sokkal jobban biztosítja, mint akár a fogas- vagy terhelt tövisborona.

Ugyanezen láncz-boronát jó sikerrel használhatjuk tavasszal, a csutka földi buzák boronálásához, a mennyiben nemcsak hogy a boronálással a buza gyökerei meg nem sértenek, hanem a tengeri csutkákat a borona alatti hengergetéssel a gyökér közötti földtől is jól megtisztíthatjuk s ily módon az könnyebben lesz felszedhető.

Lóherések, luczernások, kaszálók fogasolása után ugyanezen láncz-boronával boro-

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Pulykák sulya.

Milyen sulyu pulykát vesz legszívesebben a kereskedelem? Nemrégiben egy külföldi kereskedő azt kívánta, hogy a pulyka hizlalva 7 kilónál sulyosabb ne legyen. S. K.

Kérdés. A cseléd helyének felmondás nélküli elhagyása.

Kezelésem alatt álló gazdaságban, a csősz július 1-je előtt 6 nappal, felmondás nélkül itt hagyta az állását (a miből neki haszna, a gazdaságnak pedig kára volt, mert aratás előtt álltunk), azt hozván elő, hogy nincs kenyere, mert a konvenció buzából eladott és így nem maradhat. Most ügyvéd útján felkeres, hogy adjam neki a vissza-

maradt kertjét 200 négyszögöl és egy hold kukorica termését, mert ellenkező esetben beperel. Joga van-e neki ezekhez? mikor én újév előtt kijelentettem az összes cselédség előtt, hogy a ki nem tölti ki az évet, nem követelhet semmit (még pénzt az utolsó évnegyedre) sem. Z. gazdatiszt.

Kérdés. Chilisalétrom sorsa ősszel.

Nem rég bérelt, teljesen kiélt földben, melyet évtizedeken át csak a madarak trágyáztak, tiszta ugarban rozstot szoktam vetni. A termés eredmény magyar holdankint 3—4 mm. között szokott ingadozni. Ez nagyon hálátlan eredmény. Mint-hogy istálló trágyám a kellő mennyiségben nincs, az idén magyar holdankint 150 kg. 16% superfoszfátot szórtam el vetőszántás előtt, és félve attól, hogy a rozs a föld csekély tápszerkészlete miatt gyengén megy a télbe, még 50 kg. chilisalétromot óhajtok akkor elszórni magyar holdankint a táblára, hogyha a rozs második levelébe jön. Nem lesz ez oktalan pazarlás? Nem kel attól tartani, hogy a késő őszi esők elmosásák a földre szórt salétromot? A tábla sik. C. P.

Kérdés. Kukoriczatörés és fosztás a táblán.

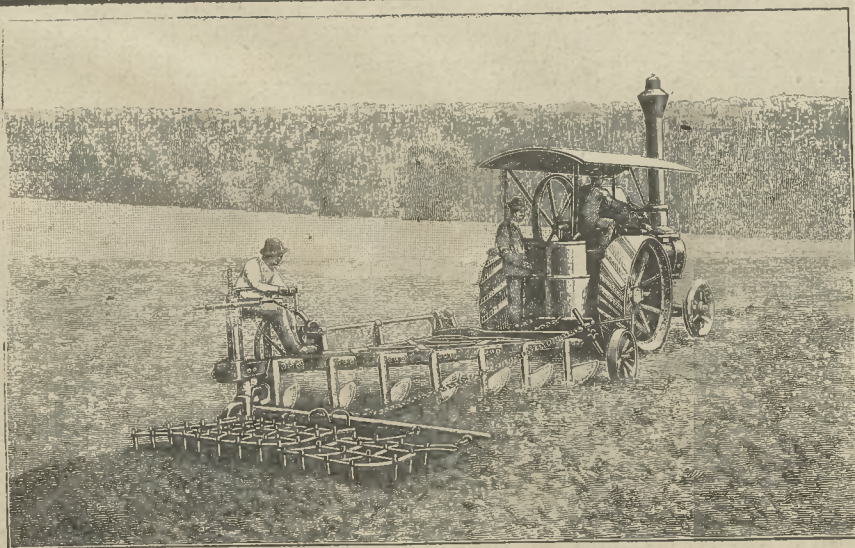
Mindinkább elterjed vidékünkön a szakmány törés. A szerint, hogy nagy csövü a kukorica, avagy Pignoletto, 20—27 krt. fizetünk egy mm. kukorica törése, fosztása és szárítóba hordásáért. Nem az ár ellen van kifogásom, a mely konjunkturális és helyi, hanem az ellen, hogy a fosztás ott marad a táblán, pedig azt a marha ilyenkor nagyon jóízűen fogyasztja. Az a kár, a mely ebből származik, nem ellensúlyozza a nap-szám, törés és fosztás drágább voltát. F. M.

Felelet. Bolha (utifü) kiküszöbölése a heremagból című kérdésre.

Hogyha lóhere-, vagy luczerna-tábláinkon az utifü (Plantago), melynek magját a köznép „bolhának“ nevezi, nagy mértékben fellépett volna, hogy magja a lóhere-, vagy luczernamag közé ne keveredjék s ily módon annak értékét alá ne szállítsa, a cséplés alkalmával oly módon járjunk el, hogy előbb legubózzván a lóhere s luczerna fejét, a legubózott here-, vagy luczernavirágokat a magfejtés előtt egy sodronyszitán megrostáljuk. Az utifü magja a legubózás alatt kihull a toljából, ha tehát a legubózás után a herét s luczernát megrostáljuk, az utifü magja kihull, míg a here- s luczerna-virágok a rostán fennmaradnak.

A lóhere-, vagy luczernamagból az utifü magját szelelés és rostálás útján lehet kiküszöbölni. A szelelés nagy vigyázattal történjék, különben a heremag nagy része szintén kisodortatná. A szelelő helyes beállítását, kísérletezés, próbálgatás útján iparkodjunk elérni. De történhetik a tisztogatás rostálás útján is. Minthogy az utifümag keresztátmérője egyezik a lóhere- s luczernamagéval s csupán a hossz tengelye nagyobb, a rostáláshoz olyan szerkezetű sziták alkalmaztatnak, a melyek ezen körülményt figyelembe veszik. Ilyen szitákkal kombinált gépeken tisztítja nálunk a heremagvakat a „Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank“ közraktári vállalata is (Bpest, IX., Fővám-tér 14.), a mely egy bizonyos díj fejében a hozzá beküldött here- s luczernamagvakat megtisztítja. Ha nagymennyiségű magról van szó, ilyen rosták beszerzése kifizeti magát.

Kadocsa Gyula.

UJ!

UJ!

UJ!

Egygéprendszerű gőzszántás.

(Egy ölet fogó 7 vasu ekével.)

Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T.

Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

Felelet. *Honvédbogár a repcén* című kérdésre.

A repcztáblán fellépett hernyó valószínűleg a vetési bagolypille (*agrotis segetum*) álczája és nem mint kérdéstevő véli, a honvédbogár álczája.

Pusztítása ellen bizony csak az segíthet, „kit a böles lángesze föl nem ér, csak titkon érző lelke óhajtva sejt”, mert ha az ég zsilipjeinek immár ugylátszik berozsdásodott csapjai megnyílnának és a repce dus fejlődésnek indulna, a hernyó nem győzné az egész táblát elpusztítani, hanem annak csak egy részét. Így bizony sajnos, összetett kezekkel kell a pusztítást nézni. Egyet azonban legyen szabad tanácsolnom: a lerágott területeket nyomon kövesse az eke, mert itt bizony termésre számítani nem lehet. A hengerezés inkább ártott, semmint használt, mert a zsenge levélzetet a henger zuzása fejlődésében hátráltatta. Végül pedig felhívom újra minden repcetermelő figyelmét, hogy a repczearatásban csakis marokrakót használjon. A ki ezt megpróbálja, az többé kézzel repcztét nem arattat. *Glaser V. Géza.*

gukat a szárból s annak külső részén a legközelebbi bütyökig levándorolnak, majd ismét a bütyök közbe furakodnak s a belsejében lefelé hatolnak a legközelebbi bütyökig, rágva, pusztítva a szár belsejét. A bütyöket mindig kívül átutorják. Így haladnak a hernyók lefelé, őszkor már majdnem valamennyi a szár alsó részében tanyázik. Egy része a hernyóknak a csöveket is megtámadja, ezek belső részébe furakodik, vagy a szemeket kezdi rágni kívülről. A kukoriczamoly, mint hernyó telet át a kukoriczaszár alsó részében, vagy a csutkában, csöben s csak jövő tavasszal: május végén, június elején változik át bábbá; a bábból június végén, július elején lép ki a sárgásbarna lepke, hogy megkezdje a rajzást s peterakást.

Ha a kukoriczamolyt észre vesszük, haladéktalanul foganatosítsuk a védekezési eljárást, különben a kártételét nagyon meg fogjuk érezni. Július végén, augusztus elején járjuk végig a kukoriczátáblánkat s az olyan czimereket, a melyek fertőzöttek, a még meg nem sértett bütyökközéig vágjuk le. A hernyó jelenlétét elárulja a száron a befurakodás helyén található fehéres-

kukoriczamoly telet át. A kukoriczakórót és csutkát ne szórjuk el udvarunkon, vagy behordás alkalmával a szántóföldön, hanem gondosan gyűjtsük mindig össze s használjuk fel mielőbb. Hogy ha a kórót, vagy csutkát kénytelenek volnánk tüzelőanyagul még a jövő nyárra is megtartani, akkor olyan helyen tartsuk, hogy távol essék a tengeri földről, hogy ily módon a fertőzés lehetősége minél kisebb legyen. Ha az elmondottakra állandó figyelemmel leszünk s mindent a maga idejében pontosan elvégezzük, csakhamar meg fogunk szabadulni e veszedelmes ellenségünktől. *Kadocsa Gyula.*

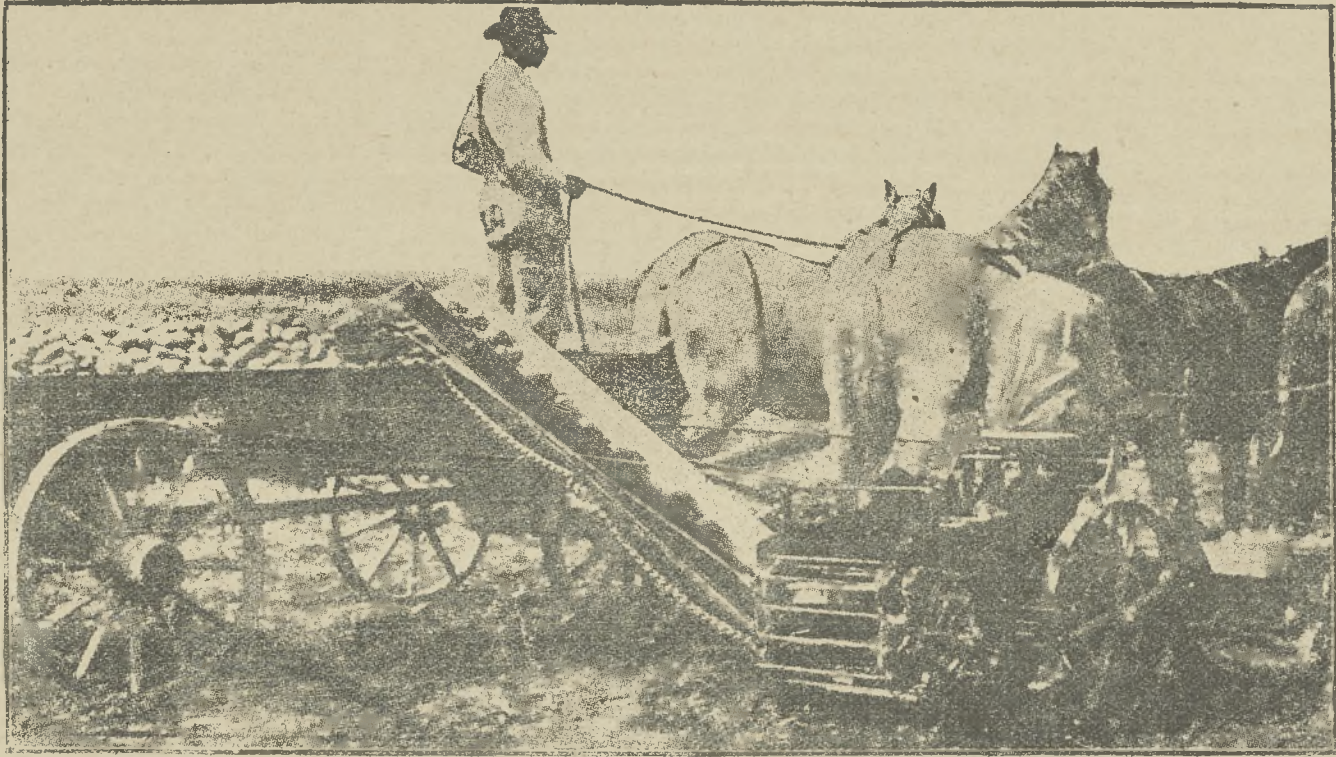
Felelet. *Hol kaphatók az Aspinwall-gépek* című kérdésre.

Az Aspinwall-gépek képviselősege Magyarország részére: Tolnai Ervin-nél VI., Szondy-utca 80. sz. alatt van.

Felelet. *A szőlő peronoszporája és a Schloesing-féle bordói lé* című kérdésre.

I. B. lapjukban olvastam sokat a Schoesing-féle szerekéről és elhatároztam magam, hogy szőlőim egy részében kísérletezni fogok.

Az első permetezéssel meg voltam elégedve,

117-ik ábra. Amerikai burgonyaszedőgép elevátorral.

Felelet. *Kukoriczamoly fellépte a fehér kukoriczában* című kérdésre.

A kukoriczamoly (*Botys nubilalis* Hübn. vagy *B. silacealis* Hübn.) nemcsak a fehér kukoriczát bántja, hanem általános kártevője a tengerinek, e mellett gyakori a kölesben, kenderben, czirokban s komlóban. Némely helyen a fellépte annyira károsá válhatik, hogy a termés egyharmada, sőt nagyobb része is tönkremegy.

Hogy az alább elmondandó védekezési eljárásokat megértsük, ismernünk kell e kártevő életmódját. A lepke június végén, július elején rajzik és pedig este és éjjel. Ilyenkor a kukoricza zászlóját már kihányta. A megtermékenyített nőstény petéit egyenkint vagy kettesével rakja a kukoriczaszár czimerére s mintegy 30, vagy több tengeriszárat fertőz így meg. Egy szárra több moly is rakhat tojást s így fordulhat elő azon eset, hogy egy-egy szárra 20–30 hernyó is található. A tojásból kikelő hernyók a czimer ágacskaiba furakodnak s a belső részekből táplálkoznak. Midőn már nagyobbak, kifurják ma-

por. E műveletet mielőbb végezzük, mert ekkor még a szár legfelső részén tanyáznak a hernyók. A zászlók eltávolítása semmi kárral nem jár a növényre nézve, amennyiben ekkor a csövek megtermékenyítése már megtörtént. A levágott czimereket azonnal etessük fel. A levágott tengerikórót még a tél folyamán etessük fel, vagy egészük el, különben a jövő tavasszal kibuvik belőlük a lepke. A kórót kukoriczaszártpövel aprózzuk fel, öntözzük meg sós vízzel s veremben savanyítsuk be, így állataink számára megfelelő takarmányt nyerünk, a szárra levő hernyók pedig mind elpusztulnak.

Minthogy a hernyók egyrésze a csutkába is furakodik s ottan telet át, a lemorzsolás után egészük fel mielőbb a csutkákat, különben a bennök rejlő hernyókból tavasszal molyok lesznek, melyek ismét megfertőzik tengeri táblánkat. Az őszi szántás alkalmával gyűjtsük össze a tengeriföldön maradt töveket és még a tél folyamán egészük fel azokat, vagy pedig fojtsuk a trágyalébe, mivel ezekben is nagy mennyiségű

mert a peronoszpora nem mutatkozott, de nem mutatkozott, mint később halottam, szomszédomnál sem, ki egyáltalán nem permetezett. Azonban hogy esős idők következtek, tudva, hogy ezek után veszedelmesen szokott a peronoszpora fellépni, kettős erővel siettettem a második permetezést.

Az eredmény egyszerűen meglepő volt! Ott, hol a Schloesing-féle bordói lét használtam, vigan pusztított a penészgomba, akár csak tiszta vízzel permeteztem volna, míg ott, hol a kékkő meszes keveréket használtuk, csak imit-amott jelentkezett a veszedelem.

Kijelentem tehát, hogy nálam a Schloesing-féle szer teljesen hatástalannak bizonyult, míg a kékkő més, bár ez sem biztos védekezési szer, de már mégis némileg megtette hatását.

Adamovich József.

II. Aradhegyaljai szőlőmben kétféle anyagot használtam az idén, úgy mint: a rendes bordói keveréket 2 százalékos és egy aradi kereskedő ajánlatára a Schloesing gyártmányt.

Lóhere és luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs. — Gazdák, kik legkevesebb 30 métermázsza magtermést várnak, szíveskedjenek erről lentjelzett czéget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekintheti. Akiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtsák minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN.

Tapasztalatom a következő: Ott, hol kékkómeszet használtam, tellépett a peronoszpora, de nem tett nagy kárt, ott hol a Schloesing-port használtam, ott teljesen megkárosodtam, mert az semmit sem használt.

Szomszédunk a báró Bohusék azurinnal permeteztek, azoknál, mint vinczellérje állítja, nem volt semmi baj.

Kovács János,
szőlősgazda.

III. Pestmegyei szőlőmben ezidén többféle permetező anyaggal kísérleteztem és pedig kékkó szódával, Aschenbrandt porral, Schloesing-féle bordói lével és Kristály Azurinnal.

Valamennyi szerrel teljesen meg voltam elégedve, mert peronoszporát nem találtam sehhol. Költség dolgában az Aschenbrandt-féle volt a legolcsóbb, utána jött az Azurin, azután Schloesing végre a kékkó szóda.

Temesmegyei szőlőmben szintén fenti négy permetező anyaggal próbálkoztam és ott többekévesebb hatástalannak bizonyult mind a négy permetező anyag.

Az Aschenbrandt por éppenséggel semmit sem használt, épp úgy a Schloesing-féle bordói lé sem. Az Azurinnal az volt a baj, hogy rögtön permetezés után esőt kapott és lemosta az anyagot. Fák által védett helyeken az Azurinnal permetezett tőkéken nem mutatkozott a gomba.

Tehát az Azurin is csak akkor felel meg, ha nagy teljes száraz idők járnak, vagy pedig hektónként vagy 200 gramm meszet keverünk hozzá, hogy a levelekre jobban tapadjon.

A kékkó szóda keverék bár összehasonlíthatatlanul jobb, mint az első két szer, de azért bizony meg nem akadályozza a peronoszpora felépését, ha az igazán fellépi.

p. Horváth István,
Őszi pusztá.

Felelet. Vonaton szállított tej megsavanyodása ellen című kérdésre.

I. Mint bakterium ölé szert bizonyos igen csekély mennyiségű formaldehidet ajánlottak egy időben a tej konzerválására, azonban ezen anyag igen nagy vigyázatot igényel, mert méreg az emberi szervezetre is és igen megbízható, lelkiismeretes, pontos kezelést kíván, már pedig a mi tejmanipulánsaink nem igen szokták az ilyesmit precize megtenni s már egypár milligramm is bajt okozhat; de meg e szertől a tej a kényes orr által felismerhető idegen szagot, sőt ízt is kaphat, mely kivált az ily tejből készült termékekre is átmehet u. m. túró, vaj, iró, savó, tejfel, tejszín, soványtej, sajt stb. Mindezeknél fogva nem ajánlom e vegyi szer alkalmazását, hanem inkább az erősebb hűtést és lehetőleg az éjjeli szállítást proponálom a kérdéstevőnek. Ugyanis a tejet, ha nagyobb távolságra kell expedálni nem 3—4, hanem 2 fokra kell lehűteni; hogy pedig ezen mivelethez ne legyen túl sok jégre szükségünk, már a tejjűjtő edényt is állítsuk lehetőleg hideg kútvizbe (esetleg pár kis darab jéggel meg apasztani lehet a víz hőmérsékletét), így a tej nem tőgy (30°) melegen, nem is istálló hőmérséklettel (20°), hanem 9—10 fokosan fog a hűtőkészülékbe kerülni s könnyebb lesz az ily már langyosnak is alig mondható folyadékot 2°-ra lehűteni. A vasuti, vagy hajóállomásra mindig a hűvösebb esti, vagy kora hajnali órákban, avagy éjjel szállítsuk a tejet, kivált nyáron és hogyha csak lehet, éjjeli vonattal fuvaroztassuk azt a fő- és székvárosunk felé. Hogy a tej hűvösségét jobban megtartsa, a kannákat is előzetesen jól be kell hűteni és aztán egészen szoroson egymás mellé állítani a szekérre, hogy közöttük lehetőleg kevés légréteg (mely nyáron meleg) legyen; ezt a minimumra redukálendő már négyrészes keresztmetszetű kannákat is gyártanak Németországban. Vannak kis jégtartályok is, melyek a tejes kanna födelére erősíthetők s bele lesznek a tejbe eresztve felülől, így 0.2—0.5—1.0 literrel kevesebb lesz a kanna ürtartalma, de a tej hűvösségét hosszabb ideig megtartván, nem fog megsavanyodni. Tanácsos a kocsiiban a kannákat hideg (esetleg jeges) vízbe mártott ponyvával betakarni, miáltal a

legnagyobb melegben is megóvjuk tejunket a forró napsugaraktól, mert e víznek elpárolgása folytán a meleg megkötötven, a ponyvák alatt hideg lesz. Ha távol az állomás, szállítsa a tejet ruganyos kocsin trappban, hogy minél rövidebb ideig legyen az uton. Ezek szerény tapasztalataimon alapuló megjegyzéseim e kérdésre.

Fehér Zoltán.

II. A tej megsavanyodását megakadályozza tulajdonkép minden desinfcziens anyag, de ilyenek használatát nem szabad ajánlanunk, mert ezek kellő mennyiségben az emberi szervezetre károsak, másrészt megsemmisítik némelyek a tejben előforduló s a friss tejnek izére, emésztetőségére oly jó hatással levő enzimeket is. Így a borsav, borsavas nátrium, a hidrogén-superoxyd, a chrómsav az említett okokból nem tettek szert gyakorlati jelentőségre; az oxgyénnel való telítés önmagában nem volna mérgező, de sokszor az oxgyén arzén, sósavval van fertőzve s ezek utján lehet káros hatású; a vegyi szerek közül legfeljebb a formalinnak lehet jövőt jósolni.

Igen radikális, de viszonyaink közt indokolatlan és drága azon eljárás, melylyel a tejküldemény 1/3—1/2-ét jéggé fagyasztják s így indítják a tejet hosszabb (főleg tengeri) utra.

A gyakorlat a tejkonzerváló eljárások közül legcélszerűbbnek, legjobbnak a 3—6° C-ra való lehűtést találta. De hogy ez célját teljesen betöltse, a következő póttintézkedéseket ajánljuk:

A tejet vattaszűrőn kell átszűrni s lehetőleg azonnal a fejes után lehűteni. A kannákat a tejeskocsin zöld takarmánnyal kell körülvenni, rájuk ponyvát teríteni s az egészet jól lelocsolni. A mennyire lehet, éjjeli vonattal szállítsuk a tejet.

Teljesség kedvéért említem még fela frakcionált pasteurózést és a sterilizálást, mint igen tökéletes konzerváló módszereket; ilyképen ugyanis nemcsak megakadályozzuk a tejsavbakteriumok szaporodását (mint a lehűtéssel), hanem azokat egyszer és mindenkorra el is öljük. Ezen eljárásokat azonban a gyakorlatban ritkán követik, mert a forralt tejet a kereskedők érthető okokból nem szívesen veszik, másrészt jóval körülményesebbek az előbb említetténel.

Porczius.

HIREK.

Mezőgazdasági szövetkezetek kongresszusa. A napokban nyílt meg Piacenzában a mezőgazdasági szövetkezetek nemzetközi szövetségének második kongresszusa. Megjelent Olaszország, Magyarország, Németország, Ausztria, Svájc és Szerbia mezőgazdasági szövetkezetének kétszáz képviselője. Megjelentek továbbá az olasz, a magyar és az osztrák kormány képviselői is. Az elnöki széket Haas német képviselő szövetségi elnök foglalta el. Több beszéd elhangzása után a kongresszus Luzzatti tiszteletbeli elnök elnöklésével kezdte meg érdemleges tanácskozását.

A Temesvári Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 26-án igazgató-választmányi ülést tartott, Sztojánovits György báró elnöke alatt.

Sztojánovits György báró a tárgysorozat előtt mély sajnálattal bejelentette az igazgató-választmánynak, hogy az OMGE érdemdus elnöke, Dessewffy Aurél gróf elnöki tisztségéről leköszönt, — a miért is ajánlja, miszerint Dessewffy Aurél gróf táviratilag arra kéresek, hogy ezen tisztséget a magyar gazdaközönség érdekében továbbra is megtartsa. Egyben még bejelentette az igazgató-választmánynak, hogy az egyesületnek egyik buzgó tagját, Bedeó Bélát, Hadik gróf nagyzsámi uradalmi intézőjét, szolgálatának 25 éves jubileuma alkalmából táviratilag üdvözölte. Az ülés legfontosabb tárgya a „Mezőgazdasági Kamaráról” szóló törvényjavaslat tárgyalása volt, ennél az igazgató-választmány egyhangú lelkesedéssel kijelentette, hogy a Bernát István

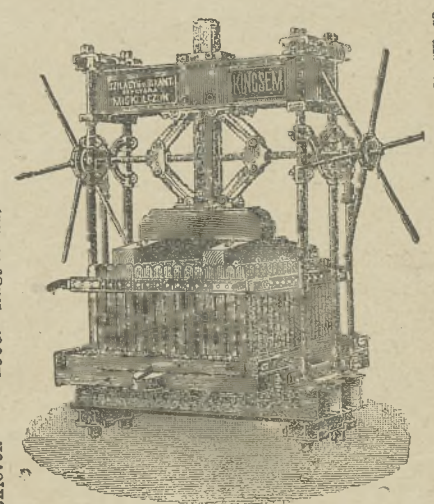
és Rubinek Gyula által készített törvényjavaslatot miután a benne lefektetett alapelvek az egyesület eddigi állásfoglalásának teljesen megfelelnek, úgy, a hogy azok megszerkesztve vannak, minden módosítás nélkül elfogadja. A miniszteri leiratok és több rendbeli átiratok tudomásul vétele után Fülöp Béla dr. igazgató-választmányi tag kéri a választmányt, hogy a vetőmag kedvezményes szállítása tárgyában országos mozgalmat indítson, mivel jelenleg az csak akkor részesül abban, ha legalább is egy vaggonnal lesz abból hozatva.

A Pozsonyvármegyei gazdasági egyesület Károlyi Sándor gróf emlékével szemben a kegyelet adóját a megye részéről úgy véli leróni, hogy elnöke, Pálffy István gróf, az egyesület határozatából, Pozsony vármegye összes elöljáróihoz, lelkészeihez, tanítóihoz lelkes fölhívást intézett és kéri, hogy Károlyi Sándor gróf szobrának leleplezési ünnepén, Budapesten október 21-én, minden község küldöttséggel képviselve legyen. Az egész vármegyéből összecsoportosult küldöttségek Pozsonyból indulnak és minden küldöttség a maga zászlajával résztvesz a leleplezési ünnepségen.

A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete a nyári szünet után most tartotta első választmányi gyűlését, Bujánovics Sándor udvari tanácsos elnöklésével. Jeszenszky Pál igazgatónak az egyesület nyári tevékenységéről előterjesztett jelentését a választmány tudomásul vette. Javaslatára 81 új tagot vett föl, a kikkel együtt az egyesület taglétszáma 1200-ra emelkedett. A gazdatiszti kötelező nyugdíjbiztosítás ügyében a választmány a közigyelés ezirányu határozata alapján érintkezésbe fog lépni a Magántisztviselők Országos Szövetségével, hogy a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása keretében szorgalmazza a gazdatisztek kötelező nyugdíjbiztosítását is. Elénk érdeklődést keltett a Gyakorlati Gazdatisztek Egyesületének az átirata, a melyben fölkeri az országos egyesületet a két egyesület fuzionálása érdekében megindítandó tárgyalásra és javaslatba hozza, hogy az ügy előkészítése céljából közös bizottság küldessék ki. A választmány a Gyakorlati Gazdatisztek Egyesületének proppozícióját figyelembe veszi és a fuzió előkészítése céljából háromtagu bizottságot küldött ki, a melynek tagjai Nick Endre királyi tanácsos, alelnök, Kodolányi Antal királyi tanácsos és Gressler Vilmos igazgató-választmányi tagok. Károlyi István gróf szobrának leleplezése alkalmából az egyesület küldöttségileg képviselteti magát. A számadások tudomásul vétele és

BORSAJTÓK.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranylevél.
1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél.
1906. Nagyváradi, I. díj, díszoklevél.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj, díszoklevél és aranylevél.
1907. évi pécsi kiállítás aranylevél és díszoklevél.
Arteszék névén.

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja” és „Acsélorsós” a magyar bormelők legkedveltebb borsajtói. — Legújabb Rákóczi- rendszerű nagyüzemi kettős kosaru sajtók, préseléshez. Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfejlesztés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! — Szőlőzúzó és bogyzók! „Villám” legújabb centrífugális bogyzó és zúzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolczon.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:

GARVENSWERKE

Központi igazgatás:

Bécs, II., Handelsqual No. 130.

Városi-mintaraktár: Garwens W.

Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

A mezőgazdasági érdekképviselet. A mezőgazdasági érdekképviseletnek törvényhozás útján való rendezése foglalkoztatja az ország összes gazdasági szervezeteit. Az OMGE-ben nemrég lezajlott vita s a vita során beterveztett s elfogadott indítvány minden oldalról megvilágítja ugyan ezt a kérdést, mindazonáltal nagy érdeklődésre és megszívlelésre számíthat az is, a mit gróf Keglevich Gábor, a Pestmegyei Gazdasági Egyesület elnöke erről a kérdéstről irt. Keglevich Gábor gróf a „Mezőgazdasági érdekképviseletről” czim alatt tanulmányt irt, a mely füzet alakjában került nyilvánosságra. A tanulmány szerzője, aki évek hosszú során át lankadatlan buzgalommal, tudással s a magyar gazdasági érdekeknek lelkes istápolásával vesz részt a gazdasági társadalom minden czélszerű mozgalmában a mezőgazdasági érdekképviseletről irt tanulmányával is bizonyítékát adta, hogy rátermett arra a vezető szerepre, a melyet a gazdasági társadalomban eddig elfoglalt. Nyomatékos érvekkel támogatja véleményét a megalkotandó gazdasági kamaráról s ezt így fejezi ki:

Minden község (esetleg több kisközség, a hol a viszonyok ezt így kívánják) a saját maga gazdasági közönségből válasszon és állítson saját magának egy gazdák tanácsát (vagy községi gazdasági elöljárókat) meghatározott nagyobb számban, mely a község mezőgazdasági ügyeit éber szemmel kíséri, a kamara által hozzá utalt ügyeket végrehajtja és saját ügyeiben a kamara intézkedését kikéri.

Az OMGE által kontemplált közvetlen választás *nem fedi a fent említett óhajt.* Ez alapon ugyanis a birtokosok, kik érdekképviseleti illetéket fizetnek, direkt választásnak bár tagokat a kerületi kamarába, de ez csak egyes személy lévén, kérdés, hogy ennek munkássága, személyi tulajdonai elegendő-e a közérdeklődés széleskörű intézkedését létrehozni? Továbbá e direkt választás esetében megtörténhetnék, hogy a szélső elemek terrorisztikus eljárásával, a mai téveszmékkal szaturált vidékeken, — hol szitják a vagyonosabb elem, „a kaputosok” elleni gyűlölet, — a választások oly megbízhatatlan turbulens elemeket fognak felkarolni, melyek nem alkotni, hanem rombolni fognak a gazdasági társadalomban.

Majd ezeket írja: Nem elegendő tehát az, hogy egy központi szerv, — a kamara — legyen erős, hanem nekünk a gyakorlati életben, kint a vidéken kell erősnek lennünk, mit csak az érintkezés közvetlenségével lehet és tudunk fentartani és biztosítani. És miután — sajnos — eddig a szabadtársulás nem adta meg minden részében az országunk a mi várakozást — hosszú időközön keresztül — hozzá kötöttünk, nincs semmi ok arra, hogy a kényszertársulás által ma a községi és járási formát el ne fogadjuk.

Keglevich Gábor értékes tanulmánya ismerteti a gazdasági érdekképviselet formáit, azokat a nagyszabású feladatokat, a melyeknek teljesítésével felelhet meg az érdekképviselet nagy céljainak s így fejezi be munkáját:

Nem gondolom, hogy talán mi gazdák, önmagunktól és a szunnyadó erők fölkeltésétől félünk, és hogy emiatt érdekképviseletünket lazán alkossuk meg akkor, mikor az ország minden részéből felhangzó kételkedés fogta el a gazdasági közönséget a mindig jobban beboruló jövő iránt. Pedig ott, a hol a kételkedés kezd fellépni, vajjon az egészséges ellenállás ereje nem gyöngül-e meg s nem fogja-e a nemzeti erőket érinteni, hogy ott sorvasztólag lépjen fel?

A tévtanok rohamos terjedése népünk ragaszkodását hazai földünkhöz meglazította; a földbirtokososztály büszkén hangoztatta és büszkén érezte át a költő szavát: „itt élned, halnod kell” — mindent el kellett követnünk, hogy az elv

megszilárduljon; immár nemcsak buzditással, de tettekkel kell arra hatnunk és adja Isten, hogy hozzájáruljon ez is — ha az érdekképviseletnek egy hatalmas, erős szervezetet adunk, úgy lefelé, mint fölfelé.

Ebből a rövid ismertetésből is kitűnik, milyen munkát végzett Keglevich Gábor tanulmányának megírásával s ez a munka bizonnyára nagy segítségére volt azoknak, a kik ezzel a kérdéssel foglalkoztak s foglalkoznak ma is.

Az országos sörárpa- és komló-kiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett országos sörárpa- és komló-kiállítást Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter megbízásából Ottlik Iván államtitkár a napokban nyitotta meg a Köztelek székházában. A rendező-bizottság nevében Cserháti Sándor elnök üdvözölte a miniszter képviseletében megjelent államtitkárt. Ottlik Iván államtitkár hivatkozással arra, hogy a földmívelésügyi miniszter egyéb oldalú hivatalos elfoglaltsága miatt nem nyithatja meg a kiállítást, annak nevében és megbízásából üdvözli megjelenteket. Utal arra, hogy a német árpavám főemeléséből származható bajokat előre látták a tárgyalásban részt vett faktorok, de a főemelés megakadályozni nem voltak képesek, minél fogva arra kellett törekedni, hogy a káros következményeket elhárítsuk. Ez sikerült is, mert az árpánknak sikerült megtartani a német piacot és immár biztosan hihető, hogy ez a reláció fönn is marad, mert a termék erre mintegy rá van terelve és a magyar gazdák folyton igyekeznek a termelést tökéletesíteni. Kívánatos, hogy a minőségi elsőbbség megtartassék, a mire szolgál a hasonló kiállítás is.

A sörárpanál: I. díjat kapta: Weisz Ármán Bélaháza, Pálffy Miklós herceg Malacka, Zichy gróf szeniorátus, Szilassy Béla Losonc, Otcoska Géza Sopronkövesd, Hátzinger János Siófok. A sampiondíjat Szilassy Béla Losonc, Weisz Ármán Bélaháza nyerték el. **II. díjat kaptak:** Diószegi cukorgyár, Krachum Lajos Kisszécsény, Weisz Miksa Nagybesztovány, Zichy gróf szeniorátus, Borhy György Gyöngyös, Klein Pál Losonc, Emödy Vilmos Szécsény, Bauer Ottó Tormás, Otcoska Géza Sopronkövesd, Hunyady József gróf Szárszó, Bessenyei Zoltán Erdőgyarmat. **III. díjat nyertek:** Vince Károly Kishind, Polonyi Lajos Gergelyfalva, Blum B. Szokolóc, Vérő Zsigmond Lapásgyarmat, Blum B. Szerbócz, Pálffy József gróf Szomolány, Uradalmi tisztartóság Nagyszeben, Beer Henrik Olgamajpr, Szabó Antal Bélapátfalva, Sztranyavszky Béla Nógrádmarcali, Borhy György Visonta, Petőházi cukorgyár Peresztég, Stróbel Géza Szilipusztá, Jaross Vilmos Kolta, Széchenyi Imréné grófné Somogyvár. **Kitüntetések a komlóért: I. díjat kapott:** Ábrahám Lajos Segesvár, Imreh Lajos Ilyefalva, Zichy János gróf csöszki gazdasága, Klobusitzky Gusztáv Kölpény-Bácska. **II. díjat kaptak:** Frank Károly Segesvári Eördögh Elemér Bácsujfalu, Bálint Dániel Székelykeresztúr, Nagy István tanító Sepsiszentgyörgy. **III. díjat kaptak:** Fried Ármán Tövis, Válintsik Ferenc dr. Székelyudvarhely, Bürger Albert Marosvásárhely, Zichy Pál Ferenc gróf Nagybörcsök, Válints Éva Bácsmadaras, Kvasz István Kölpény, Beleg Sándor Mezőszengyel, Harminczy Pál Kölpény, Szász József Lándor, Nagy Gy. Sztayor, Simon András Fehéregyháza, Székely János Alsóboldogfalva. Kiállítási oklevelet kaptak: A fogarasi ménes birtok sárkányi gazdasága, jó minőségű komlóért, Bély Tivadar Bodola, jó minőségű komlóért, a kolozsvári gazdasági akadémia szépen szárított komlóért, a segesvári komlótermelő-szövetkezet szép és gazdag gyűjteményes kiállításáért, a fehéregyházi kincstári birtok-kezelőség rendes szedésű komlóért, Csérer Lajos kolozsvári szaktanár

közreműködésért, Nagy István tanító Sepsiszentgyörgy komló-készítményért, továbbá özvegy Széchenyi Imréné grófné Somogyvár, Zichy Géza gróf Tetétlen, Dégenfeld Lajos gróf Szirák, Kemény Géza báró Csekelaka, Bánffy Ernő báró Kolozs-Borsa, Bély László dr. Rét, Waet Rezső Kolozsvár, Velter György Segesvár, Müller Mihály Szászkezd. A kiállítás október 7-ig tart.

Mezőgazdasági kamarák. Az Esztergom-megyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányi ülésén foglalkozott a mezőgazdasági kamaráról szóló törvénytervezettel, s tárgyalásának eredményéről átiratban értesítette az OMGE igazgatóságát. Az egyesület főbb kívánságai a következők: Kívánja az egyesület 1. a kerületi kamaráknak a gazdasági társadalmi szervezetek fölött gyakorlandó ellenőrzési jog részletezését. 2. A kamarák és a szabadtársulás alapján álló gazdasági egyesületek közti kapcsolat körülírását. 3. Az autonómia markánsabb kifejezését. 4. A birtokosok, kiskorúak, gondnokoltak szavazati joguk gyakorlásának meghatározását. 5. Precíz megállapítást annak, hogy ki tartozik kamarai illetéket fizetni. 6. A kerületi kamarák beosztásánál az érdekelt gazdasági egyesületek véleménye is figyelembe vétessék. 7. Mivel a javaslat szerint az érdekelt arányában való szavazásnál nincs kellőképp korlátozva a nagybirtok tulsúlyra emelkedése, kívánja törvénybe iktatását, hogy a választókerület összes szavazatainak 20 százalékánál több szavazatot egy érdekelt birtokos se gyakorolhasson. 8. A kamarai illetékre nézve pedig föntartja régebbi álláspontját, hogy az ne a kataszteri tisztajövedelem 1 százaléka, hanem a földadó 1 százalékában, mint maximumban állapíttassék meg. 9. A három holdon aluli törpebirtokosokat a kamarai illeték alul mentesíteni óhajta.

Az országos gyümölcs- és szőlőkiállítás megnyitása. Az országos magyar kertészeti egyesület által a városligeti Iparcsarnokban rendezett gyümölcs- és szőlőkiállítást Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, a kiállítás védője vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg. Az Iparcsarnokban nagy és előkelő közönség gyűlt egybe a miniszter fogadására, a kertészeti egyesület képviseletében megjelentek: Emich Gusztáv udvari tanácsos, elnök, Czobor László orsz. képviselő, alelnök, Pecz Ármán, alelnök, Ilsemann Keresztély, székesfővárosi kertigazgató, főtitkár, Kelényi Imre dr., pénztáros, Mihálovics Béla dr. egyesületi ügyész, Kardos Árpád egyesületi szerkesztő-titkár, Fischer Samu dr. földbirtokos. Jelen voltak a megnyitó ünnepen továbbá Rudinai Molnár István, Dobokay Lajos, Lónyai Ferenc miniszteri tanácsosok, Bolla Mihály, Györy Lóránd, Szomjas Lajos miniszteri osztálytanácsosok, Lestyánszky Sándor, Szilassy Zoltán, Jeszenszky Pál, Kodolányi Antal, Magyar Kázmér, Angyal Dezső, Melly Béla, Ziegler Nándor, Bernáth Béla, Kada Élek polgármester, Szegedy György, Rác Sándor, Serfőző Géza, Koppély Géza, Küszler Henrik, Rohonczy Gida, Koritsánszky János, Kenér Zoltán, Drücker Jenő dr., Lekky István, Perczel Ferencz, Balogh Győző, Mutschenbacher Emil dr., Nagy Dezső, Forster Géza, Szauter Ferencz dr. tanácsnok, Herczegh Bertalan, Harsányi Oszkár, Szilvássy Géza stb. Emich Gusztáv udvari tanácsos a következő beszéddel üdvözölte Darányi földmívelésügyi minisztert, a ki a közönség zajos éljenése mellett érkezett meg:

»Az idejű bő és kiváló gyümölcs- és szőlőter-

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolftraktus 8.

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

LOSONCZI GYÁRTMÁNY!

LOSONCZI GYÁRTMÁNY!

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

més országos érdekre buzditotta a termelőket, hogy fáradozásuk eredményét a nagyközönséggel is megismertessék és annak újabb piacokat teremtsenek. E szempontoknak hódolva, számos vidéki kisebb kiállítás már eddig is szép sikerrel tartatott meg. Ez oknál fogva az Országos Kertészeti Egyesület erkölcsi kötelességének ismerte, az ország különböző vidékeinek legkiválóbb gyümölcstermékeit egy középponti, nagyobb szabású, országos kiállításban egyesítve, bemutatni. Szerencsések voltunk e célra a magyar királyi földművelésügyi kormány erkölcsi és anyagi hathatós támogatását kinyerni. De Excellenciád megteremtette jóakarátát, midőn ezt a hasznosat a széppel egybekötő törekvésünk számára a vélséget elfogadni kegyes volt. Reméljük, hogy jelen kiállításban kegyelmes uram bizonyosságát fogja találni annak, hogy egy deцениum alatt tett buzditó és támogató intézkedései a hazai gyümölcskultúra ügyét hatalmasan és sikeresen előbbre vitték. Midőn még jelenteni bátorodom, hogy a kiállításban 156 kiállító 1200 négyzetméter területen vett részt. Egyesületünket Excellenciád további kegyeibe ajánlva, kérem méltóztassék a kiállítást megnyitni.

A miniszter nagy figyelem mellett a beszédre így válaszolt: Tisztelt uraim! Örömmel értesülök, hogy a kiállítás olyan fényes, hogy talán Magyarországon ilyen kiállítás még nem volt. Ez azt bizonyítja, hogy a gyümölcsstermelés lényeges föllendülést, haladást mutat. E kiállítás körül szerzett érdem elsősorban a magyar termelőké és az országos kertészeti egyesületé. Azt hiszem, az eredmény nem volna teljes. Elbizakodottá ne tegyen bennünket, mert a gyümölcsosztályozás, a gyümölcs-pakkolás még mint elsőrendű teendő van hátra. Ebben az irányban kérem közreműködésüket és lelkemből kívánom: a kiállítás ebben az irányban egy új korszakot jelentsen. Köszönöm a szives fogadást, a mit részben annak a barátságának is tulajdonítok, mely bennünket már régóta összefűz. A kiállítást pedig ezennel megnyitom.

Az éljenzés lecsillapulta után az elnök, valamint a rendezőség kíséretében Darányi miniszter megsejmelte a kiállítást, melyet a legapróbb részletekig rudinai Molnár István miniszteri tanácsos mutatott be a miniszternek. A majdnem két óráig tartó beható szemle során Darányi miniszter nagy elismeréssel nyilatkozott a kiállítás gyakorlati, e mellett szép rendezéséről; majdnem minden kiállítóval beszélgetett a termelési és értékesítési adatok felől, nagy érdeklődést tanúsítva minden egyes vidék iránt. A kiállítást különben nagy látogatottságnak örvend. A vasárnapi nap folyamán 1800, hétfőn 1600 látogatója volt a kiállításnak. A többi között megtekintette a kiállítást Portele udvari tanácsos, az osztrák földművelésügyi miniszteriumban a gyümölcstermelésügyi ügyek vezetője és csodálkozását fejezte ki, hogy Magyarország rövid néhány év alatt ilyen haladást mutat a gyümölcstermelésben. — Kijelentette, hogy Ausztriában ily nagymértékű kiállítást rendezni lehetetlen volna. Hosszasabban időzött a kecskeméti, kiskunhalasi és győri kiállításnál és különösen az nyerte meg tetszését, hogy rövid néhány év alatt ezek a vidékek piaczképes külföldi exportra termelik a legjobb fajtaikat. — A bíráló bizottság most dolgozza föl a nagy anyagot.

Az országos gyümölcs- és szőlőkiállításra kitüntetettek névsora a következő:

Gyümölcs csomagolásért. Állami aranyérmert nyertek: Magyar Gazdák értékesítő szövetkezete, Budapest. Győr szab. kir. város mintagyümölcsöse, Győr, Korponay Kornél, Feketefalu.

Egyesületi aranyérmert nyertek: Szász József, Nagybánya. Schneider Ignác utódai, Kiskunhalas. Nagybányai Gazdasági Egyesület gyümölcserkékesítő részvénytársasága.

Állami ezüstérmert nyertek: Imre Lajos, Nagytétény. Bednár Károly, Magyar-kanizsa.

Gyűjteményes gyümölcskiállításért. Állami aranyérmert nyertek: herceg Eszterházy Miklós kertészete, Eszterháza. Rakovszky uradalmi kertészete, Kocsócz. Korponay Kornél, Feketefalu. Hankovszky Zsigmond, Kecskemét. Győr szab. kir. város mintagyümölcsöse. Forster Géza, Ujvidék. Schilling Rudolf, Felgyógy. Baich Iván báró, Bocsár. Hauszmann Alajos annavölgyi kertészete, Szentendre. Mihályi Péter, Szarvaszó. Petrovics István, Kecskemét. Szöllősy Ferencz, Máramarossziget. Rohonczy Gida, Törökbecse. Gerber Ödön, Szinerváralja. Zlinszky Béla, Budapest. Varga Jenő, Budapest.

Egyesületi aranyérmert nyertek: San Marco hercegné uradalmi kertészete, Nagykomlós. Mara László, Demsus. Hoffmann

Brunó és neje, Técső. Héder János, Máramarossziget. Borhy György, Gyöngyös, G. Bolgár József, Bácsalmás. Forster Kálmáné, Nemesráda-puszta. Bernhardt Ferencz, Bácsföldvár. Vásárhelyi Gyula, Nagybánya. Gócs Sándor, Nagyiklód.

Állami ezüstérmert nyertek: Török Elemér, Huszt. Kovács Vilmos, Budapest. Imre Lajos, Nagytétény. Paska István, Nagybelicz. Szász József, Nagybánya. Stadinger Antal, Keszthely. Lengyel telep, Szolnok. Tumbacz Ferencz, Szabadka. Badzey László Máramarossziget. Sipos Zoltán, Huszt. Szabó Barna, Miskolc. Kolozsváry Kiss István dr., Kiskunhalas. Ador Sándor, Halas. Dobó Menyhért dr., Halas. Rédey János Halas. Kepes László dr., Budapest. Kaszé János, Técső. Koperniczky József dr., Ujbánya. Edenburg Ábrahám dr., Máramarossziget. László József, Nagyiklód. Gallé Viktor, Zenta. Gáspár Antal, Marosvásárhely. Nemes György, Kincsesi Antal, Visk. Sófalusy István, Técső.

Egyesületi ezüstérmert nyertek: Baló Bálint, Técső. Binder József, Marosujvár. Dezső Zsigmond, Nagyenyed. Perényi Gyula báró, Királyháza. Glavitzky Károly, Nagybánya. Ritter-Musszer Margit, Alsóberkifalu. Özv. Nádady Gergelyné, Sárd. Csiszár György, Máramarossziget. Guganovich Máté, Szabadka. Magy Dezső, Csabdi. Steinberger Ábrahám.

Állami bronzérmert nyertek: Binder Ferencz, Nagybóskó. Bogyay Andor, Székesfehérvár. Flegenschnee János, Pinkafő. Hamnatzky József, Gyertyószentmiklós. Kutyák József, Huszt. Offenmüller Ferencz, Pézel. Nagy Mór dr., Kiskunhalas. Kiss R. Pál, Kiskunhalas. Borbás Imre, Kiskunhalas. Péter Kálmán, Kiskunhalas. Babos Sándor, Kiskunhalas. Szél Sándor, Kiskunhalas. Hoffmeister Ignác, Kiskunhalas. Nyegre László, Huszt. Babó Ferencz, Kiskunhalas. Weinrauch, Huszt. Szentmihályi Dezső Andorháza. Lőrincz Károly.

Egyesületi bronzérmert nyertek: Kertész György, Csömény. Morvay Zoltán. Mezőkászony, Tóth Bálint, Técső. Kiss János, Tiszakürt.

M. kir. földművelésügyi miniszter jutalomdíja: Hulesch Károly urad. főkertes, Eszterháza. Csárics Adolf intéz. Győr. Dietzl Béla urad. kertész, Kocsócz. Rudolf Ferenc urad. kertész, Nagykomlós. Jahoda Ede urad. kertész, Bocsár. Soket József kertgazda, Kiskunhalas. Jeges Sándor kertgazda, Kiskunhalas. Csik Gábor, Técső. Egry István, Csepel. Fekete Dániel, Budapest.

Szőlő-csomagolásért. Állami aranyérmert nyertek: Paczonyi Elek Árpád, Sajószentpéter. Lázár József, Nagymaros.

Állami ezüstérmert nyertek: Lengyeltelep, Szolnok. Rudolf József Nagymaros.

Állami bronzérmert nyertek: Moser Ferencz, Zimony. Heinczinger József, Nagymaros.

Cserépből nevelt szőlőtőkékért: Állami ezüstérmert nyertek: Lengyeltelep, Szolnok.

Téli eltartásra alkalmas szőlőfajtákért: Állami ezüstérmert nyert: Hankovszky Zsigmond, Kecskemét.

Egyesületi ezüstérmert nyert: Lengyeltelep, Szolnok.

Állami bronzérmert nyert: Győr szab. kir. város mintagyümölcsöse.

Egyesületi bronzérmert nyert: Hauszmann Alajos, Szentendre.

Legjobb szállítható csemege-szőlőért. Állami aranyérmert nyert: Rohonczy Gida, Törökbecse. Pázyonyi Elek Árpád, Sajószentpéter.

Egyesületi aranyérmert nyert: Lengyeltelep, Szolnok.

Állami ezüstérmert nyert: Hankovszky Zsigmond, Kecskemét. Moser Ferencz, Zimony.

Egyesületi ezüstérmert nyert: Győr szab. kir. város mintagyümölcsöse.

Állami bronzérmert nyert: alsódraskóczi Morvay Zoltán, Mezőkászony.

Egyesületi bronzérmert nyert: özv. Szunyogh Miklósné, Ujfehértó.

Legszébb muskotály-szőlőkért. Állami ezüstérmert nyert: Molnár Lajos, Nagyvárad.

Egyesületi ezüstérmert nyert: G. Polgár József, Bácsalmás.

Állami bronzérmert nyert: Kiskunhalas-vársoskistelői.

Egyesületi bronzérmert nyert: Guganovich Máté, Szabadka.

Legnagyobb fürtű és bogyoju szőlőkért. Állami aranyérmert nyert: Lengyeltelep, Szolnok.

Egyesületi aranyérmert nyert: Hankovszky Zsigmond, Kecskemét.

Állami ezüstérmert nyert: G. Polgár József, Bácsalmás.

Egyesületi ezüstérmert nyert: Renk István, Nagymaros.

Állami bronzérmert nyert: Heinczinger József, Nagymaros.

Egyesületi bronzérmert nyert: Széchy Ferencz, Nyitra.

Legszébb asztaldiszítésekért. Állami aranyérmert nyert: Szelnár József virágüzlet, Budapest.

Feldolgozott gyümölcsökért. Állami aranyérmert nyert: Első Kecskeméti Konzervgyár r.-t. hármad és pedig a legjobb és legjobb gyümölcsgyűjteményért, gyümölcsbefőttekért, kardirozott és tugoatozott gyümölcsért. Prikkelmayer Jenő, Budapest, gyümölcsbefőttekért. Mandell Róza, Budapest, legjobb kajszinízért.

Egyesületi aranyérmert nyert: Vozáry Madelaine, gyümölcsbefőttekért.

Állami ezüstérmert nyert: Első kecskeméti konzervgyár r.-t. hatod és pedig: kajszinízért, gyümölcsiz gyűjteményért, vegyes gyümölcshozért, gyümölcskecsouyáért, gyümölcshozért, gyümölcshozért. Lakos Imréné, Nagybánya hullott gyümölcsből készített izletes süteményekért. Prikkelmayer Jenő, Budapest gyümölcshozért. Mandell Róza, Budapest gyümölcsbefőttekért. Vozáry Madelaine kettőt, és pedig gyümölcshozért és cukrozott gyümölcshozért. Gajdásy Nándorné, Budapest gyümölcshozért.

Jubileumi gyümölcskiállítás Bécsben. Október 5–11-ig tartják meg Bécsben a jubileumi gyümölcskiállítást, melyen Stájerország az idén különösen fényes kollektívával jelenik meg. A gyümölcs a kiállításon mind eladásra kerül.

A bortermés és a bor ára. A Bud. Lev. jelenti: Megindult a szüret az alföldi megyékben és sorban érkeznek jelentések, hogy azokat a reményeket, melyeket a termelők fűztek az idei szüretre, a tényleges termés jóformán sehol sem váltja be. Minthogy pedig az utolsó időben már csakis, ugyszólván a homokon tartották magukat a nagy terméstről szóló hírek, melyeket azután a magyar, valamint főleg az osztrák borkereskedők annyira kihasználtak a bor árának lenyomására, ezek a legalaposabban meg vannak csúfolva. A szőlő nem úgy fizet mint a tőkén látszott. A mult hetek eszései alatt igen sok szőlő elrothadt, másutt meg a hirtelen időváltozás lombhullást idézett elő, úgy hogy a szürettel számos helyen nem lehetett tovább várni. A hegyvidékekről pedig az újabb hírek mind kevesebb és kevesebb termést helyeznek kilátásba. Aradhegyalján, Biharban, Bereg főbb községeiben, az Érmelléken, Pozsonyban, Somogyban, Sopronban, Zalában, Zemplénben, sőt Versecz vidéken is a júliusban elhíresztelt rekord-szüret helyett ma már csak jó közepes, sőt néhol közepesen is gyengébb mennyiségeket jeleznek a birtokosok, valamint a kerületi felügyelők; Tolna vármegyében 30 százalékkal kevesebb termésre van kilátás, mint a hogy ezt még nem régen remélték. Jellemző különben az is, hogy míg a nyár derekán az állami szőlőtelepek vezetésével megbízott szakközegek legtöbbször hordókészletének gyara-

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

*** budapesti ***

gyapju-aukcziókra,

melyek idej második sorozata f. é. szeptember hó 30-án veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

pitását sürgette, addig most, hogy a hordók szállításának ideje elérkezett, sorban jelentik, hogy a termés befogadására elegendő edényök lesz és visszarendelik az eredetileg kért hordókat. Ha ez így van az állami telepeken, melyeken az előzetes termésbecslés évenként a legnagyobb lelkiismeretességgel szokott történni, bizonyára a magánszőlőkben is legtöbb helyen kisebb lesz, mint juliusban taksálták. Az ilyen hírek semmi esetre sem teszik megokoltá a bor árának olyan olcsóságát, a minőről sok helyen panaszkodnak. Hisz néhol már 10—12 koronás árral ijesztgettek a szőlőgazdákat s állítólag akadtak is, a kik ennek hitelt adtak. Ha ilyen áron valóban történt eladás, ugy ezt rosszul tették és nagyon elsiették a termelők. A hol tartózkodnak a gazdák az eladástól, ott az ilyen devalváció nem is következhetik el. De biztos tudomásunk van már olyan nagyobb vételekről az Alföldön, a melyek olyan áron történtek, a mely a legfényesebben megcáfolja ezeket a híreszteléseket. A kecskeméti szőlő- és gyümölcstermelő-szövetkezet 2000 hektoliter édes mustot e hónap 24-én tartott önkéntes árverésen 27 koronáért adott el. Mórán 36 koronát ígértek már a mustért, sőt kisebb tételeket a vendéglősök 38 koronával vásároltak. Nyitramegyében szintén 36 koronát kínáltak már. Ausztriában sem lesz a szüret olyan bő, mint a hogy azt gondolták. De nemcsak hogy nem lesz olyan sok bor, de főleg Alsó-Ausztriában és Stájerországban minőségre nézve is igen rossz termésre van kilátás s így az osztrák kereskedők kénytelenek lesznek nagymennyiségű magyar bort vásárolni hogy az idej sok savanyu osztrák bort ihatóvá tegyék.

Diókvitel Angolországba. Londonból küldött értesítés szerint különös gond fordítandó a kivitelre való előkészítésére, mert a londoni vevők teljes mértékben ragaszkodnak ahhoz, hogy az odaérkező áru lehetőleg szép világos színű, avasságtól és féregtől mentes legyen. E czélból a diót az idény elején s szállítás előtt újból szárítani s a féregtől való megóvás czéljából szenes kamarába raktározni tanácsos. Ezeket a módokat követik az e cikkben számottevő francia exportörök s feltétlenül kívánatos, hogy a hazai exportörök is hasonló gonddal járjanak el.

Vásártartás. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter rendeletével megengedte, hogy a Fejér vármegye területéhez tartozó Bodajk községben az október 5-ére eső országos vásárt ez évben kivételesen október 12-én tartásák meg; továbbá, hogy a Szatmár vármegye területéhez tartozó felsőbánya sz. kir. rendezett tanácsu városban az október 5-ére és 6-ára eső országos vásárt kivételesen október 19-én és 20-án tartásák meg; továbbá megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó Zala községben kivételesen október 2-án tartassák meg a vásárt.

Mezőgazdaság. Mint igen megbízható, jól bevált és profilaktikus szer ajánlható, sok évi tapasztalat alapján a *Kwizda Ferencz János os. és kir. udvari szállító és kőgyógyász* rész által előállított *Kwizda-féle korneuburgi marha táppor*, melynek sikerült összetétele ezen szert minden gazdálkodó és állattulajdonos részére valóságos házi kincsesé teszi, mivel az emésztő szerveket erősíti, a megemésztett táp-

anyagok felhalmozódását megakadályozza és az állatok természetes *ellentálló erejét növeli.*

A földmivvelésügyi miniszter által összegyűjtött és eladó szálak takarmányok II-ik kimutatása lapjaink e számának melléklete gyanánt jelenik meg s ezt olvasóink és gazdáink szíves figyelmébe ajánljuk.

Készáru-tőzsde 1908. okt. hó 1-én.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapesten		100 kilogramm készpénz ára Budapesten	
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	—	79	23.30
"	76	—	80	23.65
"	77	23.10	81	23.75
"	78	—	—	—
Fehérmegyei	75	—	79	23.10
"	76	—	80	23.35
"	77	23.90	81	—
"	78	23. —	—	—
Pestvidéki	75	—	79	23.10
"	76	—	80	23.35
"	77	22.90	81	—
"	78	—	—	—
Bánsági	75	—	79	23.30
"	76	—	80	23.55
"	77	23.10	81	23.65
"	78	23.20	—	—
Bácskai	75	—	79	23.30
"	76	—	80	23.55
"	77	23.10	81	—
"	78	—	—	—
Rozs elsőrendű új középminőségű (új)	—	—	—	18.95
Árpa takarmányúru, elsőrendű másodrendű	—	—	—	18.60
Köles	—	—	—	15.75
Zab elsőrendű (új) középminőségű (új)	—	—	—	15.40
Tengeri belföldi román v. bolgár	—	—	—	12. —
Repcekaposza	—	—	—	16.50
	—	—	—	15.80
	—	—	—	16.10
	—	—	—	16.40

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A legutóbbi tudósítás óta a vetőmagvak belfogyasztó terén beleértve az ősszel vetendő takarmányfélék u. m. őszi búkköny, őszi borsó, őszi répa stb.-re nézve is még inkább csöndesebb lett a forgalom. Egyedül csak a bevásárlás ad jelenleg életet a magkereskedelemnek, az utóbbi napokban e forgalmat a nagyszámu ajánlatok élénkítették. Ezek azonban nem igen biztatók és épen ez jellemzi legjobban az évad bekezdésének hangulatát, a mennyiben a bevásárláshoz való hajlandóságot már keletkezésében némileg megakasztják. A főbb cikkekben mint luczernában is, a mult hetéhez képest nem változtak az árak, daczára, hogy néhány nagyobb tétel gazdát cserélt. Az ajánlott árunak tulnyomó része kivétel nélkül mind sötét színű, néhány szép színű finom tétel aránylag magas árakon kelt el. A perje-fümagvak árát az angolok újlag feljebb jegyzték, vajjon jogosultan tették e és lesz e, azt be kell várni. A tudósítások legalább igen jó minőzégről tesznek jelentést, a mi pedig győzően természetesen nehezen egyeztethető össze. Réti komocsinnak némileg feljebb fogott ára ismét alább szállt.

Jegyzések nyers áruért 100 kilogrammonként:

Vörös lóhere	120—130 K
Luczerna beázott minőségű	105—110 »
Luczerna világos szemű	115—130 »
Biborhere	38—40 »
Baltaczim	35—42 »
Őszi borsó, legutóbbi termésű	24—26 »
Őszi borsó, régebbi évjáratu	18—20 »
Szentjánosnap-rosz	21—23 »
Őszi búkköny	28—32 »
Tavaszi búkköny	16—20 »
Szöszös búkköny (Vicia villosa)	40—42 »

Szesz.

A szeszüzletben e héten a forgalom változatlan élénk volt és jó kereslet mellett több tétel kelt el azonnali és későbbi szállításra tartott árakon.

Elkelt *finomított szesz* adózva nagyban 180-50—181-50. adózatlanul 61-50—62-50 K azonnali és okber deczemberi szállításra, Vidéki finomított valamivel olcsóbban ajánlottak.

Élesztőszesz adózva 180—180-50, adózatlanul 61—61-50 kor. kelt el nagyban.

Denaturált szesz nagyobb vevők részére 50—51 kor. kelt el és 51—52 K zárul hordóval együtt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás új termelési idénybe szállítva 2—2-50 K. Lloyd pénzjegyzésen alól és 54 koronáig fix árban kelt el.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 59—60 korona.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	181—181-50 K
Finomított szesz adózatlan	62—62-50 »
Élesztőszesz adózva	180—180-50 »
Élesztőszesz adózatlan	61—61-50 »
Nyersszesz adózva	179—179-50 »
Denaturált szesz	51—51-50 »

Kimutatás

a hazai nyilvános áruárakárak és szövetkezeti gabonárakárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

1908. szept. 19-től szept. 26-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza					Rozs					Árpa					Zab					Tengeri								
	mennyisége					mértékmázsákban					mennyisége					mértékmázsákban					mennyisége					mértékmázsákban			
I. Készlet és forgalom.																													
Készlet 1908. szept. hó 19-én	422620	143429	170664	146975	193253																								
Betét 1908. szept. 19-től	70334	10583	30280	25120	9323																								
Kiáta 1908. szept. 19-től	41453	4334	16691	7296	33916																								
Készlet 1908. szept. hó 26-án	451501	149678	184253	163805	168160																								

II. Az 1908. szept. hó 26-án megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruárakárak					
Barcs	67048	6436	1764	41462	64776
Berettyóújfalú	10351	3408	7533	1036	—
Békéscsaba	16183	147	6179	2923	302
Brassó	5185	2194	14126	5142	957
Budapest	58717	4641	32497	32497	24765
Csáktornyai	188	49	4	13	103
Czegléd	5229	5284	5305	1256	969
Debreczen	8884	50171	5842	6155	—
Ermihályfalva	3052	17580	27	83	63
Fiume	28950	534	25788	13153	56670
Győr	—	—	—	—	—
Kaba	9675	145	1048	66	36
Karczag	9589	1014	156	154	—
Kassa	8869	414	8582	7188	115
Kisújszállás	21298	1129	3050	331	2
Kisvárdai	—	—	—	—	—
Kolozsvár	12474	677	2124	3101	47
Marosludas	11267	84	1570	2874	46
Maros-Vásárhely	7107	102	581	1139	—
Mátészalka	—	—	—	—	—
Mézötvár	22732	—	7986	410	121
Miskolc	—	—	—	—	—
Nagybeaskeröld	51694	1065	1854	11812	128
Nagykanizsa	17274	2478	25895	3447	216
Nagyszalonta	6120	1570	1326	1897	45
Nagyszében	—	—	—	—	—
Nagy-Várad	—	—	—	—	—
Nyiregyháza	10005	28521	1912	4530	—
Nyitra	218	—	11319	940	—
Pancsova	4564	—	—	150	—
Pozsony	3883	4414	23102	1215	—
Szarvas	8213	40	2204	398	—
Szatmár-Németi	11758	3125	390	5819	—
Szeged	4147	113	605	3944	117
Szoboszló	11652	96	3097	8	28
Szombathely	1019	587	15713	2885	—
Temesvár	—	—	—	—	—
Verscez	8284	—	1996	3213	137
Sziszek	4157	—	52	4485	19015
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

Borsajtólók, szőlőzúzókat és gyümölcsharálók jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett a legnagyobb választékban kaphatók:

Umrath és Társa

mezőgazd. gépgyárosoknál
Budapest, V., Váci-körut 60.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Borsajtóinkat

a szakemberek által legjobbnak elismert eredeti francia *Mobile rendszerben* gyártjuk, melynek előnye, hogy a sajtolásnál a legcélszerűbb erőbefejtésre van szükség és amellel *kettős működésük* folytán (az emeltyű-rudnak ugy előnyomása, mint visszahúzásánál működnek) többet és jobban sajtolnak, mint bármely más szerkezetű borprések.

Szőlőzúzókat bogyozó készülékkel v. anélkül szállítunk.
A megrendeléseket kérjük idejekorán eszközölni.

EREDETI „HAUPTNER“ LÓ- és MARHA- NYIRÓGÉPEK

kor. 76.-tól kezdve.

Főraktár:
GEITNER és RAUSCH
cégnél
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 8.

Állattenyésztési, állatorvosi eszközök, gépek és kellékek nagy raktára.
Szíveskedjék árjegyzéket kérni!

Vétel és kölesön, uj és egyszer használt kar / tellen kívüli

ZSÁK PONYVA

burgonya-
mag-
gabona-
faszén-
gyapjú-

kazal-
repcze-
behordási
rostaalj-
waggon-

NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

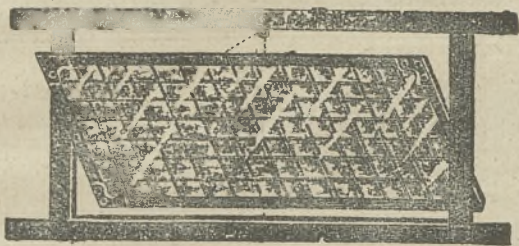
„HUNGARIA“ kettős kézi kéve-
kötelek favéggel, aratógép zsine-
gek, szőlőkötöző fonál, kötéláru,
zsák-zsineg, lópokróc.

Zsák- és ponyvagár. Kölcsönintézet. Vétel,
eladás és cserélés.

Sürgönyczlm: Nagela Budapest. Vidéki telefon 35—92.

UJDONSÁG!

Készít: „VIKTORIA“ Istálló- és raktár-szellőztetőket és
mindenféle lakatos munkákat.

Istálló- és raktár-ablakok vasrámában sodrony-üveggel. — Előnyel:
törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, osinos és olcsó! Megrendelhető a készítőnél:

FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárában
BUDAPEST, VI., Lehel-utca 10/a. sz.

Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetke-
zeténél is, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

UJDONSÁG!

Kérjen árjegyzéket!

Kérjen árjegyzéket!

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőát-
viteli telepek, kastélyok, gaz-
daságok, gyárak, malmok, fű-
résztelpek és községek ré-
szére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

A gazda

tizparancsolatja

szép nyomással, ingyen
kapható minden kereske-
dőnél vagy levélbelileg
kérve ingyen és bér-
mentve postán, Ubald v.
**Trnkóczy gyógyszer-
résztl Laibach,**
Krain, Ausztria.

Eladó. Czirokprés, szalmá-
nak is használható
Shuttleworth-féle; továbbá uj és
ócska ponyva, melylyel a leg-
nagyobb waggont is le lehet ta-
karni. Török Jakab, Arad.

Diszkertkedvelők kérjenek árjegy-
zéket az első ma-
gyar diszkert-faiskolától. Tulaj-
donosa **Copony Ede** Körmen-
den. 120 fajta túleveletűfák, lombfák,
sorfák, diszkertjék és rózsafák
kaphatók.

Világhírű szabadalom 18 államban

**Stadel-Torkos földmérő-
taliga** kapható Stadel gép-
gyárában, Győrött.

Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó-
ipartestület védnöksége alatt álló

Köcsi Árucarnok Szövetkezet

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Fontos a gyümölcstermelésre! Kiirtása a gyümölcslélesdtieknek!

Az egyedüli biztosan működő élősdienyv a

Propfe-féle élősdienyv „Petrine“

az országos kulturális tanács bronz-érmével kitüntetve az aussigi
gyümölcs- és kertészeti kiállításon 1903-ban.

Árjegyzéket, használati utasítást és kiűnő ajánlatokat küld kívánatra:

ALBERT PROPFE — chemical gyára —
Aussig a/d Elbe (Böhmen).

forduljon minden
érdeklődő, ki sulyt
fektet I. fajtszta anyagra.

NAGYENYED- re
Alsófehér m.

Gyümölcshák
dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet

Szőlőoltványok európai,
amerikai
sima és gyökeres vesszők.

— Árjegyzéket ingyen küld: —

FISCHER és Tarsai
faiskolak és szőlőoltványtelepek

RAPID kézi műtrágya-
szóró készülék.

Ezen **műtrágyaszóró-készüléket**

Fischl V. gazdasági intéző ur szak-
szerű kísérletezés után találta fel. — A
régí szokásos kézi szórással szemben
előnye, hogy a munkás kezét és
ruháját nem támadja meg; a hasz-
nálatban levő nagy gépekkel szemben
előnye az olcsó ár, egyszerű kezelés s
hogy egy ember naponként 7—8
holdat, vetőlépésben haladva, kényel-
mesen beszórhat. A beállítható szóró-
kanál által az elszórandó mennyiség
pontosan szabályozható. Ára Buda-
pesten darabonként 60.— K. Bővebb
felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISSZ JAKAB

a szabadkai műtrágya-gyár képviselője
Budapest, V., Lipót-körut 7.

Méhészetben

szükségelt

összes eszközöket

„Benze“-féle robba-
násmentes háztar-
tási kannákat, rak-
tári és szállító edé-
nyeket, irott és pré-
selt fölirati táblá-
kat s mindenféle
bádogárut gyárt a

**Magyar fémlemez-
ipar részvénytárs.**

BUDAPEST,

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-
UT 57—59. SZÁM.

Istálló- mennyezetek

tökéletes páramentesítésé,

medves falak

gyökerező szárzátétele, szab-
KOSMOS“ hornyolt asphaltemezzel
Kitűnően bevált.

FELVILÁGOSÍTÁST AD:
GREIF ANTAL, mérnök,
Budapest, VIII., Sajótröm-utca 10.
(TELEFON.) (TELEFON.)

A szőlő trágyázása.

Irta: Ordódy Lajos.

Ára 3 korona.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy
miként kell a szőlőket istálló- és
mű-kereskedelmi trágyákkal úgy
trágyázni, hogy a legjobb ter-
ményt a legnagyobb mennyiség-
ben elérhessük. Megszerezhető a

„Gazdasági Lapok“

kiadóhivatalában

Budapest, IV., Muzeum-körut 7.

Vetőmag.

Diószegi buza

prima minőségű, mely
a f. évben 1200 négy-
szögölön 12 q szem-
termést adott, míg a
készlet tart, 24 K-ért
mm.-ként eladó. Ugy-
szintén **váltó-buza**
Ia minőségű, bő termő,
24 koronáért mm.-ként
kapható a **Sárói Urada-
lomban, Nagy-Sáró, Bars-
megye.**

Magyar Erdész

erdészeti és vadászati szaklap

Szerkeszti és kiadja

IMECSFALVI IMECS BÉLA

Borsod-Apátfalván.

Előfizetési ár:

Egész évre. . . 14 korona.

VALÓ-

di francia különlegességek
(gummi és halhólyag, ugy-
szintén összes női övszerek)
F. Berguerand fils leghirne-
vesebb párisi gyárostól leg-
előnyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,

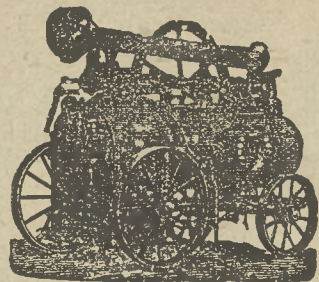
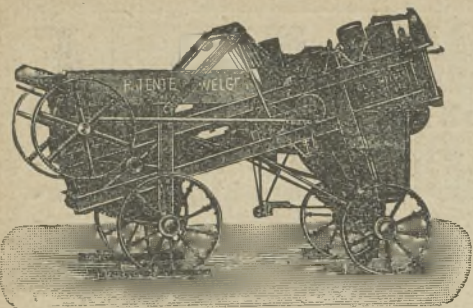
VII., Erzsébet-körut 50. szám.
Részletes képes árjegyzék ingyen.

Ezen hirdetés beküldése es-
tén 15% engedmény. Kivága-
tott a „Gazdasági Lapok“-ból.

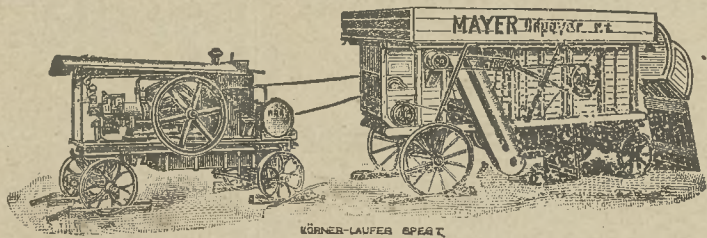
GÉPVÁSÁR

Ajánlható beszerzési források.

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váczi-körut 61. sz.

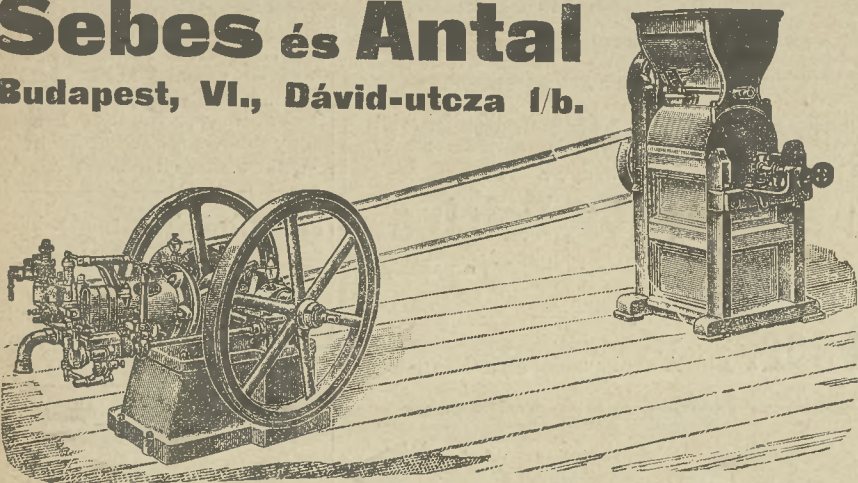

KÖRNER-LAUFER SPEERT

Malom-építéset, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Sebes és Antal

Budapest, VI., Dávid-utca 1/b.

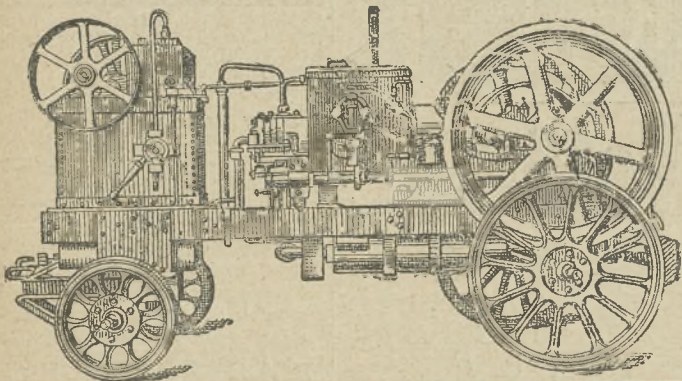

Ajánljuk eredeti Renauer-féle motorjainkat és szabadalm. függőleges köves darálóinkat.

Teljes takarmánykamra-berendezések.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váczi-körut 59.

Eredeti

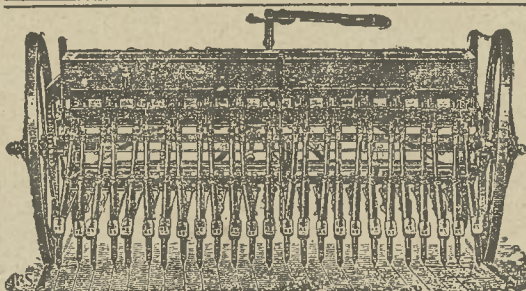
„OTTO”

-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

PROPPER SAMU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen időnyre SACK RUDOLF elismert kiténő gyártmányait, aczélekeit, vasboronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit,

szecskevágó- és répavágó-gépeit kézi, járgány- és gőzhajtásra.

Elsőrendű biztonsági járgányait.

„WESTFALIA” műtrágyaszóró-gépeit, a jelenkor legjobb szerkezetű takarmány pároló-készülékeit

és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

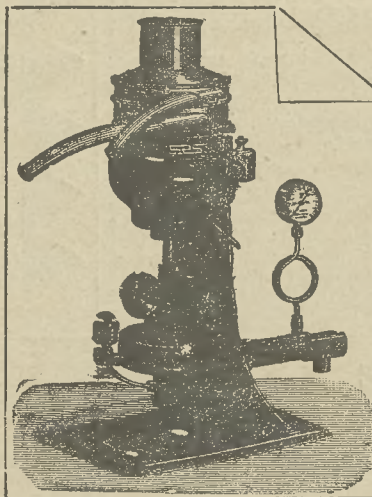
Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca 11.

Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása. Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

szabadalmazott

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtökéletesebben tépi szét és így a zombolyázáshoz előkészíti takarmányozási czélokra.

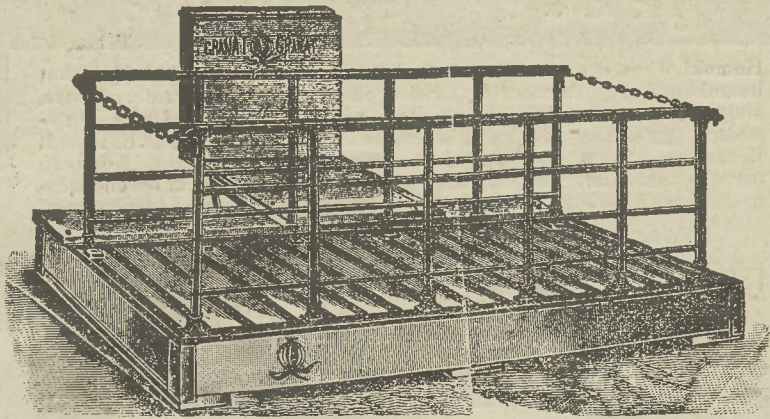
!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetetlen gépnek kijelentve. !!!

1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom-tulajdonos

„NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság,
Budapest, Váczi-út 17. sz.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

**„GRANAT“ MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK
BUDAPESTEN.**

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tizedes-, százados-élőállat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár: III. ker., Szépvölgy-utcza 8. sz. Raktár: RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-utcza 21. sz.

Dr. GERBER N. EREDETI ESZKÖZEI

a tejgazdaságok és tehenészetek termékeinek zsírmennyiség meghatározására. ∞ Szerkezet és képességben

utolérhetetlen.

Bizonyítják a különböző szakújságokban megjelent előnyös megítélések.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Dr. N. GERBER'S Co. m. b. H. LEIPZIG.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINCSEM-FLUID
KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben **nélkülözhetetlen.**

Felülmulja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai-, polgári- és versenystállókban.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapest.
1 üveg ára **2.50 kor.**, 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással **24 kor.**

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,970.340.— kor.	764.760.15
Tartalékok	Összesen: 2,735.104.16 kor	

1901. évi fölösleg	90.349.— kor.	1904. évi fölösleg	72.488.23 kor
1902. " " "	59.782.26 " "	1905. " " "	61.780.60 " "
1903. " " "	109.331.73 " "	1906. " " "	39.243.65 " "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

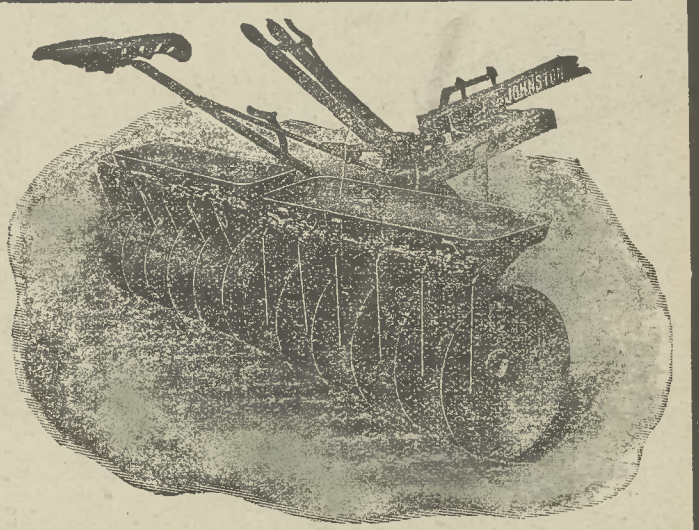
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az Igazgatóság.**

A tarlóhántás legczélszerűbb eszközei: **Bächer könnyű négybarázdás hántóékeje**
Bächer könnyű hárombarázdás hántóékeje
JOHNSTON tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb acéltanyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítmény.

Tessék ajánlatot kérni! Olcsó árak!

BÄCHER RUDOLF VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR:
SPECIÁLIS EKE ÉS TALAJMŰVELŐ ESZKÖZÖK GYÁRA. **SZÜCS ZSIGMOND**
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

MELICHAR FERENCZ Vezérképviselő és főraktár:
sorvető- és műtrágyaszórógépek gyára **Szücs Zsigmond**
Budapest, VI., Nagymező-utcza 68.

Az eredeti MELICHAR gyártmányu, páros sorszámú **„UNIKUM DRILL“**
a jelenkor legtökéletesebb sorvetőgépe.

Utolérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgynek teljes egyforma, ideálisan tökéletes magelosztás, végtelen könnyű és biztos kormányzás, feltűnő csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendű anyag, bámulatosan egyszerű szerkezet és könnyű kezelés ama jellegzetes tulajdonságok, melyeknek ezen sorvetőgép általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32.000 darab használatban. Számtalan elsőrendű kitüntetés és sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb speciálítások: műtrágyaszórógépek és műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Különleges répvetőgépek és amerikai rendszerű kukoricafészekberakók (a Hermann-féle művelésmódhoz). Chiliszórók a cukorrépa feltrágyázásához.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

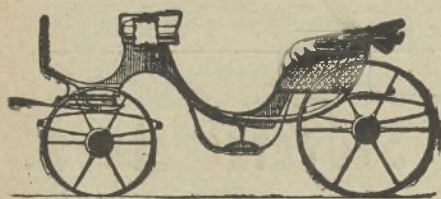
mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFFERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest—Kelenföld.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapítatott 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becseréltetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyiszinte mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID
cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabíráásra a trainingben.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12.
VI., Andrássy-ut 28.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és czeментből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, czeмент-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kivánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem-berendezéshez oktatót küldünk, kivánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

Új építési mód,

amely hovatovább általános elterjedést nyer, mivel teljes szoliditás mellett igen gazdaságos. A Triumfátor-géppel gyártott

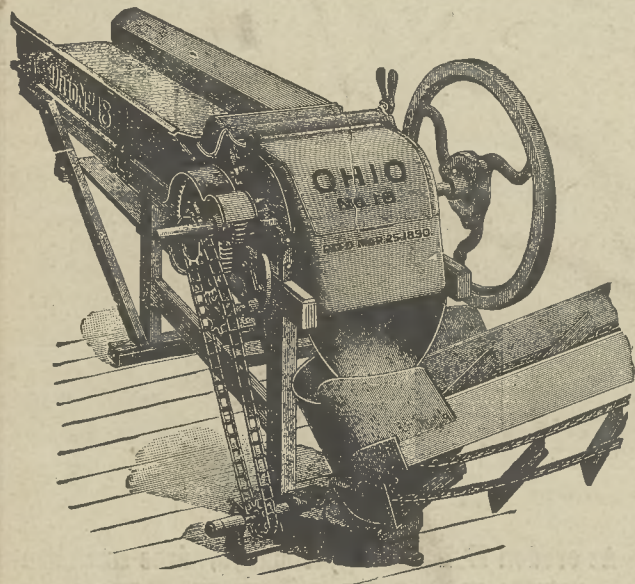
üreges betontömbök

felhasználása ugy ideiglenes, mint állandó jellegű építkezéseknél a közönséges építés összes előnyeit biztosítja. Könnyű, melegtartó, tűzbiztos és igen olcsó, úgy, hogy már kisebb épületeknél is nagy megtakarítás érhető el, különösen homok- és kavicsgazdag vidékeken. — Szállítom az összes gépeket czeментárugyártási iparhoz.

Kérjen díjmentve BBX prospektust, tájékoztatót és küldjön díjmentesen próbaanyagot kavics- vagy homokanyagából

Büschitz Mór, Komárom
ezimére, szakgépgyári vezérképviselő.

Képviselők kerestetnek.

„OHIO“ EREDETI AMERIKAI tengeriszár-tépő-,

zöldtakarmányapritó és szalmaszeccskázógép
a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

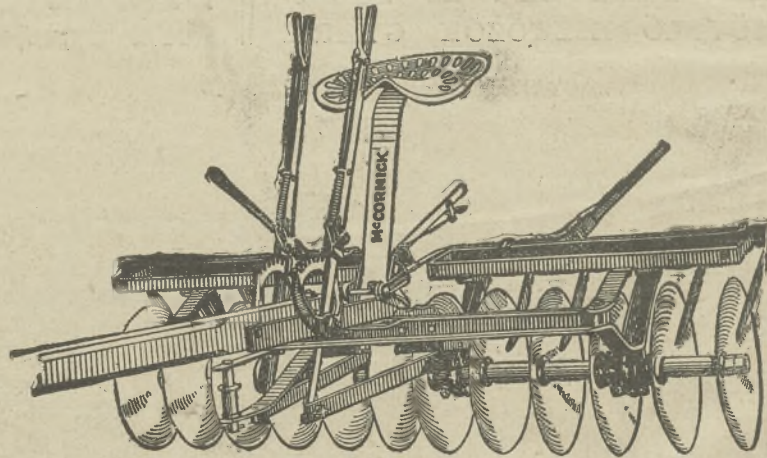
Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra,

vetőszántásra,

rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago U. S. A.

Igazgatósa és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.